

0

ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ
ΤΟΥ Κ. Κ. ΚΥΠΡΟΥ

ΙΟΥΝΙΟΣ 1977

Ο ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΟΘΕΩΡΗΤΙΚΗ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ
ΤΟΥ Κ.Κ. ΚΥΠΡΟΥ

ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΑΠΟ ΣΥΝΤΑΧΤΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Υπεύθυνος για την έκτύπωση
Κ. ΜΑΚΡΙΔΗΣ

Διεύθυνσης Βυζαντίου, 6B - ΣΤΡΟΒΟΛΟΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ

ΤΗΛ. 46308

Τ. Π. Ο'ΚΟΝΝΟΡ, 7

ΛΕΜΕΣΟΣ

ΤΗΛ.: 54277

ΤΙΜΗ:

Για την Κύπρο 100 μίλες

Για την Ελλάδα 20 δρακμές

Για την Ευρώπη 0.50 δολάρια

Σ' αυτό τὸ τεύχος δημοσιεύονται:

Σελίς

— Η ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΠΟΛΙΤΕΙΑΣ ΚΑΙ Ο ΑΓΩΝΑΣ ΓΙΑ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ	3
— ΤΙ ΚΡΥΒΟΥΝ ΠΙΣΩ ΤΟΥΣ ΟΙ ΕΡΕΥΝΕΣ ΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ ΕΔΕΚ ΣΤΟ ΠΑΛΑΙΧΩΡΙ	4— 5
— ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ Κ.Ε. ΤΟΥ Κ.Κ.Κ.	5
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ ΓΙΑ ΛΕΥΤΕΡΙΑ	
— Η έξαγωγή τῶν ἐργατῶν ἄνοιξε τὸν δρόμο στὴν ἐργατική μας τάξη γιὰ τὰ σκλαβοπάζαρα τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ	6— 8
— Τὸ ἀγροτικό πρόβλημα στὴν Κύπρο καὶ ὁ νόμος γιὰ τὴν ἀσφάλιση τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων	8— 12
— Η ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΤΩΝ ΕΦΤΑ «ΠΛΟΥΣΙΩΝ» ΧΩΡΩΝ ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ	13— 14
— ΤΟ ΝΕΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΗΝ ΕΣΣΔ	15— 21
ΜΑΡΞΙΣΤΙΚΗ — ΛΕΝΙΝΙΣΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ	
— Ἄρνηση ἢ ἐπιβεβαίωση τοῦ ρόλου τῆς ἰδεολογίας	21— 28
ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΠΑΛΙΝΟΡΘΩΣΗΣ ΤΟΥ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΥ ΣΤΗ ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ	
(Τέταρτον μέρος)	28— 34

Η ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΠΟΛΙΤΕΙΑΣ ΚΑΙ Ο ΑΓΩΝΑΣ ΓΙΑ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ

Πολύς θόρυβος και πολλή δημοσιότητα δίνεται για την διάσκεψη της Κοινοπολιτείας και τον ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει στην πορεία για την λύση του εθνικού μας προβλήματος. Την Κύπρο αντιπροσώπευσε ο αρχηγός του Κράτους αρχιεπίσκοπος Μακάριος.

Μέσα σ' αυτή την προπαγάνδα ο Κυπριακός λαός πρέπει να εξετάσει το κύριο πρόβλημα του αγώνα του για την λευτεριά. Αντιπροσωπεύει η Κυβέρνηση του έκκλησιαστικού και έμποροβιομηχανικού κεφαλαίου τα συμφέροντα του Λαού; Μεθοδεύει σωστούς τρόπους αγώνα για την απελευθέρωση της Κύπρου ή παζαρεύει με τις ιμπεριαλιστικές δυνάμεις την λύση που έξυπηρετεί τόσο τον ιμπεριαλισμό όσο και την ίδια;

Η απάντηση σ' αυτό το ερώτημα από τον ίδιο τον Κυπριακό λαό προκαθορίζει και την στάση του απέναντι στην κατοχή και στον κίνδυνο ολοκληρωτικής καταστροφής. Παράδοση στον ιμπεριαλισμό και διχοτόμηση ή μεθοδευμένος λαϊκός αγώνας μέχρι την απελευθέρωση.

Η Κοινοπολιτεία είναι το δημιούργημα του Έγγλέζικου ιμπεριαλισμού για να συνεχίσει τη νέκμετάλλευση τῶ νάποικιῶν μετὰ τὴν «ἀνεξαρτησία» τους. Οί δηλώσεις τοῦ Μακάριου κατὰ τὴ διάρκεια τῆς Διάσκεψης γιὰ τὸν ἰδιαίτερο ρόλο πὺ μπορεῖ νὰ παίξει ἡ Ἀμερικὴ, δείχνουν τοὺς προσανατολισμοὺς τῆς ἀστικῆς τάξης τῆς Κύπρου τῶρα πὺ ὁ Ἐγγλέζικος ἰμπεριαλισμὸς ἔχει πέσει σὲ δεύτερη μοῖρα καὶ δὲν τῆς προσφέρει περιθώρια ἀνάπτυξης. Δείχνουν ἀκόμα πολὺ καθαρὰ τοὺς προσανατολισμοὺς τῆς ὅσο ἀφορᾷ τὴν λύση τοῦ Κυπριακοῦ, ἀφοῦ τονίστηκε ὁ ἰδιαίτερος ρόλος πὺ μπορεῖ νὰ παίξει ὁ ἀμερικάνικος ἰμπεριαλισμὸς γιὰ τὴ λύση. Μάλιστα ὁ ἴδιος ὁ Μακάριος ἴσως ἐπισκεφτεῖ τὴν Οὐάσιγκτων μέσα σὺ 1977.

Ὅμως ὁ Κυπριακὸς ὅσο καὶ ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς γνωρίζουν ἀπὸ

πρῶτο χέρι τὸ «μεγάλο ἐνδιαφέρον» τοῦ ἀμερικάνικου ἰμπεριαλισμοῦ καὶ τὶς καταστροφὲς πὺ προκάλεσε. Ἡ χούντα σὴν Ἑλλάδα, τὸ πραξικόπημα σὴν Κύπρο, ἡ εἰσβολή, ἡ κατάχτηση κι ἡ προσφυγιὰ εἶναι τὰ γνήσια παιδιὰ αὐτοῦ τοῦ μεγάλου ἐνδιαφέροντος.

Τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ἀμερικάνικου ἰμπεριαλισμοῦ εἶναι ἔκφραση τῶν συμφερόντων του πὺ ἔχει σὴν περιοχὴ. Ἐὰν ὁ ἀνταγωνισμὸς του μὲ τὴν Σοβιετικὴν ὑπερδύναμη ἢ ἡ ἀνάγκη νὰ χτυπήσει τὸ ἐπαναστατικὸ κίνημα σὴν Μέση Ἀνατολή ἐπιβάλλουν τὴν ὀλοκληρωτικὴν κατάληψη τῆς Κύπρου ποῖος θὰ τὸν ἐμποδίσει ἀφοῦ ἐμεῖς οἱ ἴδιοι τοῦ ἀναγνωρίζουμε τὸ ρόλο τοῦ ρυθμιστῆ γιὰ τὴ λύση τοῦ προβλήματός μας καὶ μάλιστα μὲ ἐπίσκεψη τοῦ Προέδρου μας σὴν Οὐάσιγκτων.

Οἱ δηλώσεις τοῦ Μακάριου γιὰ τὴν θετικὴν στάση τῆς Βρεττανίας καὶ τὸν ἰδιαίτερο ρόλο πὺ μπορεῖ νὰ παίξουν οἱ ΕΠΑ εἶναι ἡ φυσικὴ συνέχεια τοῦ «ἡ Κύπρος ἀνήκει σὴ Δύση». Ποιοὺς συγκεκριμένους τρόπους αγώνα ἔχουν νὰ εἰσηγηθοῦν σὺ λαὸ οἱ «ἀντιἰμπεριαλιστικὲς» ἡγεσίες τῶν Κομμάτων σ' αὐτὴ τὴν καθαρὴν στάση τῆς Κυβέρνησης;

Ὁ λαὸς γνωρίζει ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ περιμένει τὴν λευτεριά του σὰν ἐλεημοσύνη ἀπ' αὐτοὺς πὺ τοῦ τὴν στέρησαν. Ἡ συμβιβαστικὴ πορεία τῆς Κυβέρνησης μὲ τὸν ἰμπεριαλισμὸ καὶ ἡ ἀποδοχὴ αὐτῆς τῆς πορείας ἀπὸ τὰ Κόμματα, σὴν πράξη μέσα ἀπὸ τὸ ἐθνικὸ Συμβούλιο παρ' ὅλες τὶς «ἀντιἰμπεριαλιστικὲς» καὶ «ἀγωνιστικὲς» τους δηλώσεις ὀδηγεῖ τὴν Κύπρο σὴν διχοτόμηση καὶ σὴν καταστροφή. Μόνον ὁ μεθοδευμένος λαϊκὸς ἀντιἰμπεριαλιστικὸς ἀγώνας μὲ καθαρὸ στόχο τὴν λευτεριά τοῦ τόπου μας βάζει τὸ πρόβλημα τῆς κατοχῆς σὴν σωστὴ του θέση. Ὁ λαὸς νὰ μὴ δείξει καμιά ἐμπιστοσύνη σὺν ἰμπεριαλισμὸ καὶ σὲ ὅσους τὸν ὑπηρετοῦν.

ΤΙ ΚΡΥΒΟΥΝ ΠΙΣΩ ΤΟΥΣ ΟΙ ΕΡΕΥΝΕΣ ΣΤΗ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ Ε.Δ.Ε.Κ. ΣΤΟ ΠΑΛΑΙΧΩΡΙ

Οι έρευνες στα γραφεία της ΕΔΕΚ και σε σπίτια μελών της στο Παλαιχώρι, είναι ένα γεγονός που πρέπει να μας άνησυχεί σοβαρά γιατί:

"Όσο κι αν η αστυνομία τις παρουσιάζει σαν μια συνηθισμένη πράξη ενάντια στην παράνομη κατοχή όπλων, δεν μπορεί να εμποδίσει την δημιουργία της έντύπωσης, ότι πρόκειται μάλλον για πολιτική πράξη.

Αυτή η έντύπωση δημιουργείται από το γεγονός ότι οι έρευνες έγιναν ύστερα από μια συγκέντρωση στην οποία έγιναν όμιλίες και εκφράστηκαν απόψεις από μέλη της ΕΔΕΚ και απλούς ανθρώπους ενάντια στην πολιτική της Κυβέρνησης και του Έθνικού Συμβουλίου που ακολουθεί στις διαπραγματεύσεις για το Κυπριακό. Πιο συγκεκριμένα ενάντια στις προτάσεις της Κυβέρνησης, που χαρακτηρίζονται σαν προτάσεις που οδηγούν στην διζωνική και συνεπώς στη διχοτόμηση.

Παρ' όλο που ίδια η ΕΔΕΚ μετέχει στο Έθνικό Συμβούλιο και συμφωνεί στον τρόπο χειρισμού του Κυπριακού προβλήματος που ακολουθεί ή Κυβέρνηση, φαίνεται πως ένα κομμάτι της ΕΔΕΚ διαφωνεί με την έπισημη ήγεσία του Κόμματος και αντιτίθεται έντονα σ' αυτό τον χειρισμό. Οι όμιλίες στο Παλαιχώρι προέρχονταν ακριβώς από αυτό το κομμάτι της ΕΔΕΚ.

Αυτό είναι το πρώτο ριγμά στο μέτωπο κεφαλαιοκρατίας και ψευτοαριστερών Κομμάτων. Ριγμά που δημιουργεί για την κεφαλαιοκρατία κάθε κίνδυνο να πάρει επικίνδυνες διαστάσεις γιατί άπειχει ακριβώς το αίσθημα των πλατειών λαϊκών μαζών και κύρια του προσφυγικού κόσμου.

Να γιατί μπορεί να θεωρηθεί πολιτική πράξη που γίνεται για να έκφοβίσει, να τρομοκρατήσει τα μέλη της ΕΔΕΚ και το λαό όσο είναι νωρίς για να άποτρέψει επικίνδυνες έκδηλώσεις ενάντια στην πορεία του συμβιβασμού με τον ιμπεριαλισμό και τους Τούρκους καταχτητές.

Το Κομμουνιστικό Κόμμα Κύπρου καταγγέλλει αυτή την ενέργεια της αστυνομίας και θεωρεί γι' αυτήν υπεύθυνη την Κυβέρνηση.

Προειδοποιούμε τον λαό πως αυτή η πράξη μαρτυρά μια αντιλαϊκή διάθεση που δείχνει την πρόθεση και την άπόφαση της Κυβέρνησης να φιμώσει το λαό και να σπάσει κάθε οργανωμένη κίνηση ενάντια στην πολιτική της διχοτόμησης. Η δημοκρατία της Κυβέρνησης του έκκλησιαστικού και έμποροβιομηχανικού κεφαλαίου της Κύπρου έπιτρέπει μόνο να ύμνολογοῦμε την πολιτική της.

"Αν η στάση αυτή της Κυβέρνησης είναι άνησυχητική, πιο πολύ πρέπει να μας άνησυχεί το γεγονός ότι η ήγεσία του ΑΚΕΛ που καμώνεται πως είναι η έργατομάνα και ο υπερασπιστής της δημοκρατίας δεν βρήκε

ΟΙ ΕΡΕΥΝΕΣ ΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ Ε.Δ.Ε.Κ.

τόν τρόπο νά διαμαρτυρηθεῖ γι' αὐτὸ τὸ γεγονός, παρ' ὅλο πού διαθέτει ὅλα τὰ μέσα καὶ τοὺς μηχανισμοὺς καὶ παρ' ὅλο πού ξέρει πῶς, ὅπως λέει καὶ ὁ λαός μας, «γιορτὴ δική σου παραμονὴ δική μου».

Ἄλλὰ καὶ ἡ ἴδια ἡ ἡγεσία τῆς ΕΔΕΚ ἀντὶ νά ἐχτιμήσει σωστά τὴν ἐνέργεια τῆς ἀστυνομίας καὶ νά ἀντιληφθεῖ τὸ μέγεθος τῆς σημασίας της, ἀμόλωσε καὶ πάλι τὸ γνωστὸ της τροπάρι γιὰ πραξικοπηματικά κατάλοιπα καὶ γιὰ αὐθαίρετες ἐνέργειες, πράγμα πού φανερώνει τὴν ἔντονη δημαγωγικὴ τῆς διάθεση καὶ τὴν ταύτισή της μὲ τὴν κεφαλαιοκρατία.

Καλοῦμε τὸν λαὸ νά δεῖ τὴν συνωμοσία τῆς ἡγεσίας τοῦ πολιτικοῦ κόσμου σὲ πλήρη συμμαχία μὲ τὴν κεφαλαιοκρατία, ἐνάντια στὴν ἐλεύθερη ἔκφραση τοῦ λαοῦ, ἐνάντια σὲ κάθε ὀργανωμένη κίνηση γιὰ ἀνατροπὴ τῆς πορείας πού ἀκολουθοῦν γιὰ τὴν ἐπιβολὴ τῆς διζωνικῆς καὶ τῆς διχοτόμησης.

Αὐτὸ τὸ ἀπλὸ φαινόμενο τῆς ἔρευνας γιὰ τὴν ἀνακάλυψη ὀπλων κρύβει ἓνα θανάσιμο κίνδυνο γιὰ τὰ δημοκρατικά δικαιώματα τοῦ λαοῦ καὶ γιὰ τὴν ὀργανωμένη κίνηση ἐνάντια στὴ διζωνικὴ.

Καταγγέλλουμε αὐτὴ τὴν ἐνέργεια καὶ καλοῦμε κάθε Κύπριο δημοκράτη, κάθε πατριώτη νά ὑψώσει φωνὴ διαμαρτυρίας καὶ νά κάμει πράξη τὴν ἀντίθεσή του σὲ μιὰ τέτοια ἐπικίνδυνη, γιὰ τὸ λαὸ καὶ τὸν ἀγῶνα του, νοοτροπία.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ Κ.Ε. ΤΟΥ Κ.Κ.Κ.

Σὲ συνεδρίασή της ἡ Κ.Ε. τοῦ Κόμματος στίς 29.5.77 μελέτησε βαθιὰ τὴν ὅλη πορεία τοῦ Κόμματος, σὲ σχέση μὲ τὴν πολιτικὴ πραγματικότητα στὸν τόπο μας καὶ τὴν διεθνῆ πραγματικότητα καὶ ἀποφάσισε μιὰ γενικὴ ἀνασυγκρότηση στὴν ὀργανωτικὴ δομὴ τοῦ Κόμματος, γιὰ τὴν καλύτερη τῆς πάρα πέρα πορείας του.

Ἡ Κ.Ε. ἐκλεξε, σὺν Νέο Γεν. Γραμματέα τοῦ Κόμματος τὸν συν. Κώστα Μακρίδη, ὁ ὁποῖος μαζί μὲ τὴν Κεν. Γραμματεία θὰ ἀποτελεῖ τὴν πρὸς τὰ ἔξω ἐπίσημη ἀντιπροσώπευση τοῦ Κόμματος.

Ἀναδιοργανώθηκε καὶ ἀνασχηματίστηκε ἡ Συνταχτικὴ Ἐπιτροπὴ, ἔτσι, πού νά γίνεται κατορθωτὴ ἡ ἔγκριση καὶ ταχτικὴ ἔκδοση τοῦ «Κομμουνιστῆ» καὶ τῶν ἄλλων ἐντύπων τοῦ Κόμματος.

Παράλληλα ἀναδιοργανώθηκαν καὶ ἀνασυγκροτήθηκαν κι, ὅλα τὰ ἄλλα καθοδηγητικά ὄργανα τοῦ Κόμματος.

Ἡ Κ.Ε. τοῦ Κ.Κ.Κ.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ ΓΙΑ ΛΕΥΤΕΡΙΑ

Η ΕΞΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ ΑΝΟΙΞΕ ΤΟΝ ΔΡΟΜΟ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΜΑΣ ΤΑΞΗ ΓΙΑ ΤΑ ΣΚΛΑΒΟΠΟΖΑΡΑ ΤΟΥ ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΜΟΥ

Τὸ Κόμμα μας πολλές φορές ἀνά-
λυσε τὴν σκόπιμη καὶ καταστροφικὴ
«ἐξαγωγή» τῶν ἐργατῶν καὶ τῶν
ἐργαζομένων μας στὸ ἐξωτερικὸ καὶ
πάντα στάθηκε ἐνάντια σ' αὐτὴ τὴν
ραδιουργία τῆς ἄρχουσας κεφαλαιο-
κρατικῆς τάξης.

Ἡ σχεδιασμένη «ἐξαγωγή» τῶν
ἐργατῶν καὶ τῶν τεχνιτῶν μας, τῶν
ἐργαζομένων μας στὸ ἐξωτερικὸ ὑ-
πηρετοῦσε τὴν κεφαλαιοκρατία, ὅ-
πως ἀνάλυσε τὸ κόμμα μας, μὲ δυὸ
τρόπους.

α) Στὴν εἰσαγωγή συναλλάγμα-
τος. Δὲν ὑπάρχει κανένας ἐργαζό-
μενος στὸν τόπο μας, πρόσφυγας ἢ
ὄχι, ποὺ νὰ μὴν ἔχει ἐπηρεασθεῖ λί-
γο ἢ πολὺ ἀπὸ τὴν οἰκονομικὴ κατα-
στροφή ποὺ μᾶς βρῆκε. Ἡ ἄρχουσα
κεφαλαιοκρατικὴ τάξη, τρία χρόνια
μετὰ τὴν εἰσβολή, κρατᾷ ἀκόμα κα-
θηλωμένα τὰ μεροκάματα, στερεῖ τὴν
ἐργατικὴ τάξη καὶ τοὺς ἐργαζομέ-
νους ἀπὸ ὅλα τὰ ὠφελήματα καὶ τὰ
δικαιώματά τους, κρατᾷ τὸ βιοτικὸ
ἐπίπεδο τοῦ λαοῦ στὰ πρὸ χαμηλὰ
ἐπίπεδα. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ ἀπὸ τὴν
μιά ἀναπτύσσει τὰ δικά της κέρδη
καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη ἀναγκάζει τοὺς
ἐργαζομένους νὰ τῆς παραδίνουν,
στὴν οὐσία, ὅλο τὸ συνάλλαγμα ποὺ
φέρνουν ἀπὸ τὶς Ἀραβικὲς χῶρες

καὶ τὸ ἐξωτερικὸ.

Τὸ ἀποτέλεσμα αὐτὸ εἶναι σχεδια-
σμένο μὲ μαθηματικὴ ἀκρίβεια. Τὸ
συνάλλαγμα αὐτὸ ὁ ἐργάτης κι ὁ ἐρ-
γαζόμενος θὰ τὸ μετατρέψει σὲ ὑλι-
κὰ ἀγαθὰ, ποὺ ὅπωςδήποτε θὰ ἀγο-
ράσει ἀπὸ τὴν κεφαλαιοκρατία. Ἔ-
τσι ἡ ἄρπαγὴ τῶν περιουσιῶν μας
ἀπὸ τοὺς Τούρκους καὶ τοὺς Ἀμερι-
κάνους, ὁ κόπος τῶν συμπατριωτῶν
μας στὶς καυτὲς Ἀραβικὲς χῶρες,
σὲ συνδυασμὸ μὲ τὶς κολοσσιαῖες
αὐξήσεις τῶν τιμῶν, ἰδιαίτερα στὰ
βιομηχανικὰ προϊόντα ὅλα αὐτὰ με-
τασχηματίζονται σὲ κέρδος τῆς κε-
φαλαιοκρατίας.

β) Στὸ τσάκκισμα τοῦ λαϊκοῦ κι-
νήματος. Μὲ τὴν πρὸ πάνω μέθοδο
ἐκμετάλλευσης τῆς ἐργατικῆς δύνα-
μης, ἡ κεφαλαιοκρατικὴ τάξη ἐξα-
σφαλίζει καὶ τὴν ἡσυχία της καὶ τὴν
ἡσυχία τοῦ ἱμπεριαλισμοῦ ἀπὸ τὸ
λαϊκὸ κίνημα, κρατώντας μακριὰ ἀ-
πὸ τὸν τόπο τὸ πρὸ μαχητικὸ, τὸ πρὸ
ἀποφασιστικὸ κομμάτι τῆς ἐργατικῆς
τάξης καὶ τῶν ἐργαζομένων, τοὺς
νέους. Ἀποδιοργανώνει τὴν ἐργατι-
κὴ τάξη καὶ παίρνει τὸ «ἐλεύθερο»
νὰ προχωρεῖ ἀνενόχλητη στὴν ἀντε-
θνικὴ πορεία τοῦ συμβιβασμοῦ μὲ
τὸν ἱμπεριαλισμὸ καὶ τοὺς Τούρκους
ἐπεχτατιστές.

Μέχρι σήμερα ή άρχουσα κεφαλαιοκρατική τάξη, στην προσπάθειά της να συγκαλύπτει τούς δυό πιό πάνω στόχους, δικαιολογοῦσε τήν «έξαγωγή» τών έργατῶν μας στο έξωτερικό με τήν μεγάλη άνεργία που μάστιζε τόν τόπο μας. Προσπαθοῦσε μάλιστα να παριστάνει τόν μεγάλο φιλόνηρωπο, όργανώνοντας μαζικές άποστολές τών έργατῶν στο έξωτερικό.

Στήν σημερινή περίοδο ή άνεργία έχει έκλείψει ολοκληρωτικά. "Αν έξαιρέσομε τούς τελειόφοιτους άνωτάτων σχολῶν και Πανεπιστημίων, σ' όλους τούς άλλους τομείς (οικοδομους, καλουποηδες, μηχανικούς υδραυλικούς κλπ.) όχι μόνο δεν υπάρχουν άνεργοι, μα αντίθετα υπάρχει μια τεράστια ζήτηση εργατικῶν χειριῶν και μια τεράστια έλλειψη. Ίδιαιτερα αυτή ή έλλειψη παρουσιάζεται στους εργάτες και τεχνίτες οικοδομῶν, διότι αυτοί οι επαγγελματικοί κλάδοι είναι πού, κύρια, φυγαδεύτηκαν στο έξωτερικό.

Απόδειξη τούτου είναι, πώς κάθε πρωί έξω από τις Συντεχνίες, μπορεί κανένας να βρει δεκάδες εργοδότες που αναζητοῦν με τὸ κερὶ εργάτες, μα όχι και εργάτες. Πολλές οικοδομές καθυστεροῦν σοβαρά εξαιτίας τής έλλειψης εργατικοῦ προσωπικοῦ. Ακόμα δεκάδες είναι κάθε μέρα οι άγγελίες στις εφημερίδες και στις προθήκες εργοστασίων και μαγαζιῶν, που ζητοῦν εργατικό προσωπικό.

Ενῶ αυτή είναι ή πραγματικότητα, σήμερα, παρατηρεῖται ακόμα τὸ φαινόμενο εκατοντάδες εργάτες και τεχνίτες μας, να φεύγουν για τὸ έξωτερικό, αναζητώντας τὸ ψηλὸ μεροκάματο, που θα καλύτερέψει τήν οικονομική κατάσταση τής φαμέλιας τους.

Στήν σημερινή φάση ή έξαγωγή τών έργατῶν μας στο έξωτερικό άλλαξε πιά μορφή. Από καιρὸ έχουν σταματήσει οι οργανωμένες από τὸ κράτος άποστολές. Η φυγάδευση τών έργατῶν οργανώνεται από τις

συνδικαλιστικές όμοσπονδίες τής Π. Ε.Ο. και τής Σ.Ε.Κ., σε συνεργασία με τούς εργοδότες (Κύπριους και ξένους), που έχουν επιχειρήσεις, κύρια, στις Άραβικές χώρες. Χαρακτηριστικὸ είναι τὸ ὅτι εκείνοι που επιδιώκουν και αναζητοῦν σήμερα τήν δουλειά στο έξωτερικό είναι οι ἴδιοι οι εργάτες και όχι ή ντόπια κεφαλαιοκρατία.

Γιατί όμως αυτό τὸ φαινόμενο; Δεν χρειάζεται και μεγάλη σοφία για να βροῦμε τὰ αιτία αυτής τής κατάστασης. Τὸ χαμηλὸ βιοτικὸ επίπεδο τών εργαζομένων μας, τὸ χαμηλὸ μεροκάματο (σε σχέση με εκείνο τοῦ έξωτερικοῦ) και από τήν άλλη οι αύξήσεις τών τιμῶν και τών φόρων στέκουν οι κύριες αιτίες, που ώθοῦν τούς εργάτες και τούς εργαζομένους μας στην επιδίωξη τών ψηλῶν μεροκαμάτων, που προσφέρονται στο έξωτερικό από τούς διάφορους εργοδότες.

Αντίθετα ή ντόπια κεφαλαιοκρατία και οι ντόπιοι εργοδότες αρχίζουν να πάσχουν από σοβαρή έλλειψη εργατικῶν χειριῶν και τεχνιτῶν. Οι νέες βιομηχανίες και επιχειρήσεις τους, που ανασυγκροτήθηκαν από τὸν ἰδρώτα και τις άποκοπές μεροκαμάτων τών εργαζομένων, από τήν άγρια εκμετάλλευση τών τριῶν τελευταίων χρόνων αντιμετωπίζουν προβλήματα στην παραπάνω ανάπτυξη τους και στὸν ρυθμὸ παραγωγῆς.

Μήροστα από αυτή τήν κατάσταση ή Κυβέρνηση κλείνει τὰ μάτια και αφήνει να συνεχίζεται ή έξαγωγή τών έργατῶν, αναπτύσσοντας τις επιχειρήσεις ένδυσης και υπόδυσης (κύρια), που στηρίζονται στην γυναικεία εργασία, στην επιδίωξή της να ίσορροπεί τὸ ἰσοζύγιο συναλλάγματος.

Η Ζήτηση τών έργατῶν και τών τεχνιτῶν μας τόσο στὸν τόπο μας ὅσο και στο έξωτερικό, φέρνει δυὸ άποτελέσματα:

α) Τήν ὑψωση τών εργατικῶν Με-

ροκαμάτων στον τόπο μας. Με βάση τον νόμο της προσφοράς και της ζήτησης ή ντόπια κεφαλαιοκρατία και εργοδοσία, πιεσμένη από την ανάγκη διατήρησης και έντατικοποίησης του ρυθμού παραγωγής των βιομηχανιών και επιχειρήσεων της και από την ανάγκη ανάπτυξής της, βρέθηκε, ήδη, υποχρεωμένη να αυξήσει τις τιμές των μεροκαμάτων, πράγμα που θα συνεχισθεί σε μεγαλύτερο βαθμό στο μέλλον.

β) Στο εξωτερικό και κύρια στις Άραβικές χώρες οι διάφοροι εργοδότες, αναγκασμένοι με την σειρά τους να υψώνουν τα μεροκάματα για να συγκρατούν τους εργάτες και τεχνίτες μας, θα αναγκασθούν να στραφούν σε άλλα εργατικά χέρια με φθηνότερα μεροκάματα. "Ήδη πολλοί εργοδότες άρχισαν μιὰ ταχύρυθμη εκπαίδευση Πακιστανών, Ινδών κλπ. τεχνιτών, που απαιτούν πολύ πιο χαμηλά μεροκάματα.

Με όλα αυτά είναι φανερόν, πώς ένας μονάχα τρόπος υπάρχει για να σταματήσει ή αίμορραγία αυτή των εργατών μας στο εξωτερικό. Ή καλύτερευση του βιοτικού επιπέδου. Αυτό συνιστά την ύψωση των μεροκαμάτων, την έπαναφορά και λειτουργία όλων των όφελιμάτων και δικαιωμάτων των εργαζομένων, την σταθεροποίηση των τιμών και των φόρων, την ίση κατανομή των βαρών.

"Αν το βιοτικό επίπεδο στον τόπο μας δεν ξεκολλήσει από την λάσπη στην οποία το κρατά καθλωμένο ή άρχουσα κεφαλαιοκρατική τάξη, ή εξαγωγή των εργατών και των τεχνιτών μας στο εξωτερικό θα συνεχίζεται προκαλώντας σοβαρές συνέπειες για την οικονομία του τόπου.

Ή εργατική μας τάξη και ο ιεραζόμενοι μας, πρέπει να συνειδητοποιήσουν, πώς μπορούν εύκολα να πετύχουν τον πιο πάνω στόχο. Αυτό γιατί σήμερα ή ντόπια κεφαλαιοκρατία και εργοδοσία έχει άμεση και απόλυτη ανάγκη εργατικών χεριών, κρέμεται κυριολεκτικά από τους εργαζομένους μας. "Όπως μας πληροφορούν οι ίδιοι, οι κεφαλαιοκράτες, στα τρία αυτά χρόνια υπήρξε τεράστια ή ανάπτυξη των βιομηχανιών και των επιχειρήσεων τους. "Όπως μας πληροφορεί ο εκπρόσωπος του Έμπορικού Επιμελητηρίου στην Λεμεσό, μόνο στην πόλη αυτή τον τελευταίο χρόνο (μόνον) ιδρύθηκαν 66 καινούργιες βιομηχανίες. Α αυτές οι βιομηχανίες για να κινηθούν χρειάζονται άμεσα εργατικά χέρια.

Ο Νόμος της προσφοράς και της ζήτησης αποτελεί, σήμερα, το καλύτερο όπλο του εργάτη. Αυτό το όπλο πρέπει ή εργατική μας τάξη και οι εργαζόμενοι μας να το αξιοποιήσουν σωστά και μεθοδικά, για την βελτίωση του βιοτικού τους επιπέδου.

ΤΟ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΚΑΙ Ο ΝΟΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Το αγροτικό πρόβλημα στην κάθε χώρα, μὰ ιδιαίτερα στην Κύπρο, είναι ένα πολυσύνθετο πρόβλημα που πηγάζει από την μορφή ιδιοκτησίας και παραγωγής. Βασικά ή αγροτική παραγωγή στηρίζεται στην μικροϊδιοκτησία (μικροπαραγωγή) που από την μορφή της βρίσκεται σε άν-

τίθεση με τον νόμο της ανάπτυξης του ίδιου του κεφαλαιοκρατικού συστήματος, που με βάση τον ανταγωνισμό τείνει να συγκεντρωποιεί την ιδιοκτησία, να ξεκληρίζει τους μικροεπιχειρηματίες και να πραγματοποιεί την συγκεντρωτική ιδιοκτησία και παραγωγή.

Ἔτσι ὁ βασικὸς νόμος τοῦ καπιταλιστικοῦ συστήματος «τὸ μεγάλο ψάρι τρώει τὸ μικρό» βαρῶ συνεχῶς τὴν μικρὴ ἐπιχείρηση στὴν ἀγροτιά. Ἀκόμα, ἡ φτωχὴ καὶ μεσαία ἀγροτιά ἀποτελεῖ πάντα μιὰ πηγὴ κέρδους γιὰ τὴν ἐμπορικὴ καὶ βιομηχανικὴ κεφαλαιοκρατικὴ τάξη καὶ τοὺς κάθε λογῆς κερδοσκόπους, μεσίτες, τοκιστὲς καὶ ἐπιτήδιους καιροσκόπους.

Ἀπὸ τὴ φύση τῆς λοιπὸν ἡ Κυβέρνηση τῆς Κύπρου καὶ κάθε κεφαλαιοκρατικὴ κυβέρνησις δὲν μπορεῖ νὰ λύσει τὸ ἀγροτικὸ πρόβλημα. Δὲν μπορεῖ νὰ προσφέρει οὔτε ὑποφερτὴ ζωὴ, οὔτε ἐλπιδοφόρο μέλλον στὴν ἀγροτιά μας. Μόνο μιὰ λαϊκὴ ἐξουσία πού θὰ ἀνήκει στοὺς ἐργάτες καὶ τοὺς ἀγρότες καὶ θάχει μόνον σκοπὸ τὴν εὐτυχία τῶν δουλευτῶν καὶ ὄχι τὴν ἐκμετάλλευση καὶ τὸ κέρδος, μπορεῖ νὰ προσφέρει πραγματικὰ λύσεις στὰ ἀγροτικὰ προβλήματα.

Αὐτὸ πού γίνεται καὶ στὴν Κύπρο καὶ σ' ὅλες τίς χῶρες τοῦ καπιταλιστικοῦ κόσμου εἶναι ἡ συντήρηση τῆς μικροπαραγωγῆς στὴ Γεωργία μὲ διάφορα μέτρα καὶ σχέδια πού νὰ δημιουργοῦν ψεύτικες ἐλπίδες προκοπῆς στοὺς μικροαγρότες γιὰ νὰ συντηροῦν τὴν ἀρπαχτικὴ τάξη τῶν κάθε λογῆς ἐκμεταλλευτῶν.

Μέσα στὰ σχέδια αὐτὰ εἶναι καὶ τὸ σχέδιο ἀσφάλισης τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων. Τὸ πρόβλημα ὅμως τῆς ἀσφάλισης τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων εἶναι συνυφασμένο μ' ἓνα σωρὸ ἄλλα προβλήματα. Τὸ πρόβλημα τῆς ἐξασφάλισης τῶν τιμῶν, τὸ πρόβλημα ὄλων ἐκείνων τῶν προληπτικῶν μέτρων γιὰ τὴν ἀποφυγὴ ἢ τὴν μείωση τῶν κινδύνων γιὰ τὴν ἀγροτικὴ παραγωγή, τὸ πρόβλημα τοῦ νεροῦ, τὸ πρόβλημα τοῦ κομματιάσματος τῆς γῆς κλπ., εἶναι προβλήματα τῆς αὔξεσης τῆς παραγωγικότητας, τῆς παραγωγῆς, τοῦ χαμηλοῦ κόστους, τῆς βελτίωσης τῆς ποιότητας, τῆς βελτίωσης τῆς ἐμ-

πορικότητας τοῦ ἀγροτικοῦ προϊόντος.

Βέβαια ἡ ἀσφάλιση τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων ἦταν καὶ εἶναι ἓνα λαϊκὸ αἶτημα καὶ παλιὰ τὸ πρόβλημα ἢ ὀργανωμένη ἀγροτιά σὰν ἄμεσο αἶτημα. Εἶναι ἓνα αἶτημα γιὰτὶ ἀποτελεῖ μιὰ ἀνάγκη, τόσο γιὰ τὸν βασανισμένο μικροεπιχειρηματία ἀγρότη, πού δουλεύει τὴ γῆ του γιὰ νὰ ζήσει, ὅσο καὶ γιὰ τὴν οἰκονομία γενικώτερα.

Ἡ ἀσφάλιση τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων ἐναντία σὲ δυνάμεις πού ὁ ἴδιος ἀγρότης δὲν μπορεῖ νὰ ἐλέξει (ἀνομβρία, πλήμμυρες, χαλάζι, ἀσθένειες κλπ) ἔχει σκοπὸ νὰ δώσει ἓνα κάποιο σταθερὸ εἰσόδημα (ἀμοιβή) στὸν κόπο τοῦ ἀγρότη, ἐξασφαλίζοντας του ἓνα κάποιο βιοτικὸ ἐπίπεδο. Αὐτὸ ὅμως δίνει καὶ μιὰ σταθερότητα στὴν οἰκονομία τοῦ τόπου μὲ τὴ σταθεροποίηση τῆς γῆς τῶν ἀγροτικῶν οικογενειῶν καὶ μιὰ σοβαρὴ ἐνθάρρυνση στὴν ἀνάπτυξη τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας.

Ἐνα ὁποιοδήποτε σχέδιο ἀσφάλισης ἀγροτικῶν προϊόντων, ἐφ' ὅσον αὐτὸ θὰ ἀσφαλίσει μικροεπιχειρήσεις εἶναι σχέδιο πού ἔχει κύριο στόχο νὰ λύσει προβλήματα τῆς μικροοικονομίας τῆς ἀτομικῆς ἰδιοκτησίας. Σὰν τέτοιο εἶναι λαϊκὸ μέτρο γιὰτὶ λυεῖ προβλήματα τῶν ἐργαζομένων μαζῶν, μὰ ταυτόχρονα ὑπηρετεῖ τόσο τὴν μεγαλοεπιχείρηση στὴν ἀγροτικὴ οἰκονομία (τσιφλικία, μεγάλα σύγχρονα ἀγροκτήματα, φυτεῖες κλπ.) ὅσο καὶ τὸ κεφαλαιοκρατικὸ σύστημα σὰν κοινωνικὸ σύστημα, μὲ τὸ νὰ ἐνισχύει καὶ ἀναπτύσσει τίς μεγάλες ἀγροτικὲς ἐπιχειρήσεις καὶ νὰ προσφέρει μιὰ κάποια σταθεροποίηση στὶς μικροαγροτικὲς ἐπιχειρήσεις, σὰν τὴν βάση τῆς ἀνάπτυξης τῶν κερδῶν τῶν ἐμπόρων καὶ τῶν βιομηχάνων πού ἐμπορεύονται ἢ ἐπεξεργάζονται ἀγροτικὰ προϊόντα καὶ μέσα παραγωγῆς.

Μὲ αὐτὴ τὴν βάση ἓνα σχέδιο ἀσφάλισης γιὰ νὰ μπορεῖ νὰ γίνει προοδευτικὸ πρέπει νὰ ἔχει ἀποκλειστι-

κό του στόχο την προστασία τῶν ἐργαζομένων ἀγροτῶν, τόσο ἀπέναντι στὰ στοιχεῖα τῆς φύσης, ὅσο καὶ ἀπὸ τὴν ἀρπαχτικὴ ἐπιθυμία καὶ ἱκανότητα τῶν ἐμπόρων, τῶν βιομηχάνων καὶ τῶν κάθε λογῆς κερδοσκόπων σὲ βάρος τῆς ἐργαζόμενης ἀγροτιᾶς.

Πόσο ἀντέχει σ' αὐτὰ τὰ κριτήρια «ὁ περὶ γεωργικῆς ἀσφάλισεως νόμος» τοῦ 1977, πού ψήφισε ἡ Βουλὴ καὶ πού μὲ τόσο θόρυβο καὶ ἐπευφημίες τὸ παρουσίασαν ἡ Κυβέρνηση καὶ τὰ Κόμματα μὲ ὅλα τὰ μέσα μαζικῆς ἐπικοινωνίας;

Ἄξιζει νὰ ποῦμε πῶς ὁ σοβαρῶτερος παράγοντας γιὰ τὴν προοδευτικότητά καὶ τὴν ὠφέλιμη λειτουργία ἐνδὸς ὁποιουδήποτε σχεδίου γεωργικῆς ἀσφάλισης εἶναι ὁ ἀνθρώπινος παράγοντας, δηλ. αὐτοὶ πού συγκροτοῦν αὐτὸ τὸ σχέδιο, αὐτοὶ πού διευθύνουν τὴν λειτουργία του, αὐτοὶ πού ἀποφασίζουν, αὐτοὶ πού ἐρμηνεύουν τίς διατάξεις του. Ἄν αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι εἶναι ξένοι ἀπὸ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἀγρότη, ἂν αὐτοὶ εἶναι ἀνίδεοι ἀπὸ τὸν μόχθο καὶ τὸν ἰδρώτα πού ζυμώνεται γιὰ νὰ πλαστῆ αὐτὸ τὸ ἀγαθὸ πού δίνει ἡ γῆ, τότε ὁ ἀγρότης εἶναι σὲ χέρια πού κάθε πιθανότητα ὑπάρχει νὰ τὸν μεταχειριστοῦνε ἄδικα.

Ἄν αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι πού διευθύνουν καὶ ἀποφασίζουν γιὰ τὴν ἀσφάλεια δὲν εἶναι ἐκπρόσωποι τῶν ἀγροτῶν, δὲν ἐκλέγονται ἀπὸ τοὺς ἴδιους τοὺς ἀγρότες, δὲν βγαίνουν μέσα ἀπὸ τοὺς ἀγρότες, ἂν αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι ὀρίζονται καὶ διορίζονται ἀπὸ ὀργανισμοὺς ἢ πρόσωπα πού δὲν ἀντιπροσωπεύουν τὴν ἀγροτιά, ἂν αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι ὀρίζονται καὶ διορίζονται ἀπὸ ἀνθρώπους πού ἀντιπροσωπεύουν τὰ συμφέροντα τῶν βιομηχάνων καὶ τῶν ἐμπόρων, τῶν τοκιστῶν καὶ τῶν κάθε λογῆς κερδοσκόπων, τότε αὐτὸ τὸ σχέδιο πού διευθύνεται ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους, ὑπάρχει κόθε λόγος νὰ πιστεύουμε ὅτι θὰ γίνεῖ μιὰ ἄλλη πηγὴ ἐκμετάλλευσης καὶ ἀδικίας σὲ

βάρος τῆς ἐργαζόμενης ἀγροτιᾶς.

Μὲ τὴν πρώτη ματιὰ πού ρίχνει κανένας στὸ νόμο «περὶ γεωργικῆς ἀσφάλισεως» ἀντικρῦζει ξανά τὴν ἀπολυταρχικὴ, τὴν ἀντιλαϊκὴ γραμμὴ πού ἀκολουθεῖ ἡ Κυβέρνηση τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καὶ ἐμποροβιομηχανικοῦ κεφαλαίου καὶ ἡ ὑποταχτικὴ ψευδοαριστερὴ ἡγεσία. Εἶναι ἡ ἴδια πολιτικὴ πού χρησιμοποιεῖ τὸ λαὸ μόνον γιὰ τὴν ψῆφο του, ἐνῶ τὸν ἀγνοεῖ ἐντελῶς καὶ τὸν παραμερίζει ὅταν πρόκειται γιὰ τὴ λύση ἐθνικῶν, πολιτικῶν, ἢ οἰκονομικῶν προβλημάτων.

Ἔτσι, αὐτὴ ἡ πολιτικὴ, παραδίδει τὸ διοικητικὸ συμβούλιο τοῦ ὀργανισμοῦ γιὰ τὴν ἀσφάλιση τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων, σὲ ἀνθρώπους τῆς κυβερνήσεως πού διορίζονται ἀπὸ τοὺς διάφορους ὑπουργοὺς ἀπὸ τὸν κυβερνητικὸ μηχανισμό, ἔτσι πού νὰ ἀκούουν καὶ νὰ διευθύνονται μονάχα ἀπὸ τὴν κυβέρνηση.

Ἔτσι στὸ διοικητικὸ συμβούλιο, πού ἀποτελεῖται ἀπὸ 9 διορισμένα πρόσωπα, ἡ «δημοκρατικότητά» του βρίσκεται στὸ ὅτι... ὁ ὑπουργός, γιὰ τοὺς 3 διορισμοὺς, συμβουλευέται τίς ἀγροτικὲς ὀργανώσεις. Ἡ παράγραφος ν τοῦ ἄρθρου 8 λέει ἐπὶ λέξη «Τρία ἕτερα πρόσωπα, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι πρόσωπα ἀπασχολούμενα καθ' οἷονδήποτε τρόπον εἰς Κυβερνητικὰς ὑπηρεσίας, διοριζόμενα ὑπὸ τοῦ Ἰπουργοῦ, ὅστις, δέον πρὸς τοῦτο νὰ συμβουλευῆται τὰς ἀγροτικὰς ὀργανώσεις καὶ τὰ ὁποῖα φαίνονται εἰς αὐτὸν ὅτι ἐκπροσωποῦν εἰς οὐσιαστικὸν βαθμὸν τὰ συμφέροντα τῶν γεωργῶν». Δηλ. ἡ διοίκηση τοῦ σχεδίου παραδίνεται στὴν κυβερνητικὴ γραφειοκρατία καὶ οἱ ἴδιοι οἱ ἐνδιαφερόμενοι, οἱ ἀγρότες, μὲ κανένα τρόπο δὲν παίρνουν μέρος στὴ διοίκηση καὶ στὴ διαχείριση τοῦ σχεδίου, σὲ κανένα ἐπίπεδο τῆς λειτουργίας του. Οὔτε κἂν ἐπιτροπὲς ἐκλεγμένες στὰ χωριὰ ἢ στοὺς παραγωγικοὺς κλάδους, γιὰ τὴν ἐχτίμηση καὶ τὸν ὀρισμὸ Ζημιάς ἢ βλάβης καὶ τὰ ποσοστὰ ἀποζη-

μιώσεων, δέν προβλέπονται από τόν νόμο. Ὁ νόμος παραδίδει ὄχι μόνο τή διοίκηση τοῦ σχεδίου, ἀλλά καί τήν ὄλη του λειτουργία σ' ἕνα γραφειοκρατικό μηχανισμό πού ἡ συντήρησή του θά ἀπορροφᾷ ἕνα μεγάλο μέρος τῶν ἐσόδων του. Μὲ τόν τρόπο αὐτό, κι ἂν ἀκόμα ὑποθέσουμε ὅτι τὸ σχέδιο ἀσφάλισης τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων εἶχε κάποιες προοδευτικές διατάξεις, σ' αὐτά χέρια τέτοιων ἀνθρώπων ξένων ἀπὸ τόν ἀγροτικό μόχθο, θά μεταβληθεῖ σὲ ἐμπαιγμὸ ἢ ἀκόμα σὲ μιὰ ἀντιλαϊκὴ φορολογικὴ μάστιγα.

Ἔτσι τὸ πρῶτο συμπέρασμα εἶναι, πῶς γιὰ τήν ἀσφάλιση τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων, μὲ μιὰ διοίκηση κι ἕνα μηχανισμό διαχείρισης ξένο ἀπὸ τοὺς ἀγρότες καί ἀκόμα πρόσωπα πού ἐκπροσωποῦν καί ὑπηρετοῦν τὸ ἐκκλησιαστικὸ καί ἐμποροβιομηχανία πηγὴ ἐκμετάλλευσης τῶν ἀγροτῶν μας.

Πέρα ὅμως ἀπὸ τὸ πρόβλημα τῆς ἔλλειψης κάθε δημοκρατικοῦ στοιχείου στὴ διαχείριση καί τὴ λειτουργία τοῦ σχεδίου ἀσφάλισης τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων, πρόβλημα πού παρασιωπήθηκε ἐντελῶς ἀπὸ τὰ μέσα μαζικῆς ἐπικοινωνίας καί τὴν προπαγάνδα τῆς ψευτοαριστερῆς ἡγεσίας, πρέπει νὰ ἀντικρῦσουμε μὲ ἀντικειμενικὸ τρόπο τίς κύριες διατάξεις αὐτοῦ τοῦ σχεδίου, πού ἡ προπαγάνδα τῶν κρατῶν τῆς κεφαλαιοκρατίας παρουσίασε σὰν σωτήριο γιὰ τόν ἀγροτικό μας κόσμο.

Τὸ πρῶτο πρόβλημα πού ἐγείρει τὸ σχέδιο εἶναι τὸ πρόβλημα τῆς σχέσης ἀνάμεσα στὸ ποσοστὸ πού πληρώνεται γιὰ ἀσφάλιστρο καί τῆς τιμῆς τοῦ ἀγροτικοῦ προϊόντος. Ποσοστὸν μέχρι «4% τοῦ ἀκαθαρίστου εἰσοδήματος τοῦ προερχομένου ἐκ τῶν ἀσφαλιζομένων γεωργικῶν προϊόντων» θά ἀποτελεῖ τὸ ἀσφάλιστρο πού ὑποχρεωτικὰ θά πληρώνεται ἀπὸ τὸν γεωργὸ στὸ σχέδιο. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι ἀπὸ τὴν τιμὴ πούλησης τοῦ προϊόντος, ὁ ἀγρότης, γιὰ κάθε 100 λίρες θά στερεῖται τίς 4. Αὐ-

τὸ τὸ ποσοστὸν θά ἀποσπᾶται ἀπὸ τὸ καθαρὸ εἰσόδημα τοῦ ἀγρότη.

Ὅλοι ξέρουμε, μὰ πολὺ περισσότερο οἱ ἀγρότες μας, ὅτι δέν εἶναι σπάνιες οἱ φορές πού οἱ τιμές πού ἐξασφαλίζουν τὰ ἀγροτικὰ προϊόντα ἢ εἶναι κάτω τοῦ κόστους ἢ ἐλάχιστο καθαρὸ εἰσόδημα ἀφήνουν, πού ὄχι σπάνια δέν φτάνει τὸ 4%. Ἔτσι τὸ ἀσφάλιστρο, ἐνῶ θά ἀποτελεῖ ἕνα σταθερὸ παράγοντα κόστους, οἱ τιμές δέν ὑπακούουν στὴν αὐτομείωση τοῦ κόστους, ἀλλὰ ἐπηρεάζονται ἀπὸ ἕνα σωρὸ ἄλλους παράγοντες. Γίνεται φανερὸ πῶς, ἐφ' ὅσον δέν ἐξασφαλίζονται τιμές ἀσφάλειας γιὰ τὰ ἀγροτικὰ προϊόντα, μὲ βάση τὸ κόστος παραγωγῆς, τὸ ἀσφάλιστρο πολλές φορές θά ἀποσπᾶται ἀπὸ τὸ στόμα τῆς ἀγροτικῆς οἰκογένειας.

Αὐτὸ εἶναι τὸ δεύτερο συμπέρασμα ἀπὸ τὸ πολυδιαφημισμένο σχέδιο ἀσφάλισης τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων. Δηλ. ἐφ' ὅσον δέν ἐξασφαλίζονται ἀμοιπτικὲς τιμές γιὰ τὰ ἀγροτικὰ προϊόντα, στὴν οὐσία τὸ ἀσφάλιστρο θά μεταβληθεῖ σὲ μιὰ φορολογία πάνω στὸ χαμηλὸ εἰσόδημα τῆς μέσης καί φτωχῆς ἀγροτικῆς οἰκογένειας.

Μιὰ πλήρης μελέτη σὲ βάθος καί ἐχταση τῶν προβλημάτων πού ἐγείρει ὁ νόμος, δέν εἶναι δυνατὴ χωρὶς τὴν συγκέντρωση στοιχείων καί δεδομένων, ὅπως γιὰ παράδειγμα τὴ σχέση ἀνάμεσα στὸ ἀσφάλιστρο καί τὸ κόστος παραγωγῆς καί τὴν αὐξηση τοῦ κεφαλαίου κίνησης πού θά ἀπαιτήσῃ ἀπὸ τὸν μικροκαλλιεργητὴ, τὴ σχέση ἀνάμεσα στὸ ποσοστὸ τοῦ ἀσφάλιστρο καί τὰ ποσοστὰ ὠφελημάτων πού προσφέρει τὸ σχέδιο, τὴ σχέση τοῦ σχεδίου καί τὴν συμπεριφορὰ του στὴν μικροκαλλιέργεια καί τὴν μεγαλοϊδιοκτησία, τὰ ἀγροχτήματα, τὴ στάση τοῦ σχεδίου στὶς καλλιέργειες σὲ ιδιόκτητη γῆ ἢ ἐνοικιαζόμενη κλπ.

Ὅλα αὐτὰ τὰ προβλήματα ἔπρεπε νὰ μελετηθοῦν. Ὅχι βέβαια ἀ-

πὸ τὰ ὑπουργεῖα καὶ τὸ γραφειοκρα-
τικὸ μηχανισμὸ τοῦ κράτους τοῦ ἐκ-
κλησιαστικοῦ καὶ ἐμποροβιομηχανικοῦ
κεφαλαίου, ἀλλὰ ἀπὸ γνήσιους ἀντι-
προσώπους τῶν ἀγροτῶν, ἀπὸ τοὺς
ἀγρότες τοὺς ἴδιους, μὲ συνελεύ-
σεις στὰ χωριά καὶ στοὺς παραγω-
γικοὺς κλάδους, μὲ ἐπιτροπές πού
θὰ ἐκλέξουν ἄμεσα οἱ ἀγρότες μας.
Ὅχι οἱ τσιφλικάδες καὶ οἱ μεγαλο-
χτηματίες, μὰ οἱ δουλευτές. Μόνο
ἔτσι θὰ βρεθεῖ τὸ σωστό. Μὰ αὐτὸ
δὲν θεωρεῖται σωστό ἀπὸ τὴν κε-
φαλαιοκρατία καὶ τὴν βουλή πού τὴν
ὑπηρετεῖ, γιατί ὑπάρχει κάθε φόβος
νὰ μειώσει τὰ κέρδη τους.

Ἡ ἐφαρμογή στὴν πράξη αὐτοῦ
τοῦ νόμου θὰ γεννήσει μεγάλα προ-
βλήματα γιὰ τοὺς ἀγρότες μας καὶ
θὰ ἀνάψουν μεγάλες ἀντιθέσεις. Οἱ
ἀγρότες μας καλοῦνται νὰ ἐτοιμα-
στοῦν γιὰ νὰ ἀντιμετωπίσουν ὅτι
μπορεῖ νὰ προκύψει ἀπὸ ἓνα ὀργα-
νισμό, μιὰ διοίκηση κι ἓνα μηχανι-
σμὸ ξένο ἀπὸ τὰ προβλήματά τους
καὶ τὰ συμφέροντά τους. Μόνο μὲ
τὴν ὀργάνωση καὶ τὴν ἀντίσταση
στοὺς μηχανισμοὺς πού στείνει τὸ
κράτος τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καὶ ἐμ-
ποροβιομηχανικοῦ κεφαλαίου μπορεῖ
ἡ ἀγροτιά νὰ βρεῖ τὸ δίκιο της.

Η ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΤΩΝ ΕΦΤΑ ΠΛΟΥΣΙΩΝ ΧΩΡΩΝ ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ

Τὸν περασμένο μήνα (8—9 Μάη) ἔγινε στὸ Λονδίνο ἡ Οἰκονομικὴ Διάσκεψη Κορυφῆς στὴν ὁποία πῆραν μέρος οἱ ἀρχηγοὶ τῶν 7 «βιομηχανικὰ ἀνάπτυγμένων» κρατῶν τῆς Δύσης, δηλ. ΕΠΑ, Δυτ. Γερμανία, Γαλλία, Ἀγγλία, Ἰταλία, Ἰαπωνία καὶ Καναδάς.

Ἡ Διάσκεψη αὐτὴ ἦταν ἡ τρίτη στὸ εἶδος τῆς πού πραγματοποιήσαν οἱ ἱμπεριαλιστὲς τῆς Δύσης. Ἡ πρώτη ἔγινε τὸν Νοέμβρη 1975 στὸ Ραμπουγιέ τῆς Γαλλίας, μὲ θέμα τὴν οἰκονομικὴ ὕφεση στὶς καπιταλιστικὲς χώρες, καὶ ἡ δευτέρη τὸν Ἀπρίλη 1976 στὸ Πόρτο Ρίκο, μὲ θέμα τὸν πληθωρισμό.

Στὴν τρίτη αὐτὴ Διάσκεψη τοῦ Λονδίνου ἀσχολήθηκαν ξανά μὲ τὸν πληθωρισμό, τὴν ἀνεργία, τὸ θέμα τῆς «παροχῆς βοήθειας στὶς φτωχὲς χώρες» καὶ τὴ «σταθεροποίηση τῶν τιμῶν τῶν πρώτων ὑλών».

Γίνεται φανερό μὲ τὶς ἀπανωτὲς αὐτὲς συσκέψεις, μὲ τὰ θέματα πού περιλαμβάνονται σ' αὐτὲς καὶ μὲ τὰ ἀνακοινωθέντα πού ἀκολουθοῦν, πῶς οἱ χώρες τοῦ Δυτικοῦ ἱμπεριαλιστικοῦ στρατοπέδου ἀρχισαν νὰ νοιώθουν ἔντονα τὴ δύσκολη θέση στὴν ὁποία βρίσκονται ἐξ αἰτίας τῆς βαρυῆς κρίσης πού τοὺς δέρνει.

Οἱ οἰκονομικὲς διασκέψεις κορυφῆς ἔχουν ἀκριβῶς σὰν στόχο τὴν ἀπὸ κοινού συνεννόηση καὶ τὴν ἐξεύρεση τρόπων γιὰ τὸ ξεπέρασμα τῆς κρίσης. Μὲ ἄλλα λόγια ἔχουν σὰν στόχο τὸν συντονισμό προγράμματος γιὰ τὴν καταλήστευση τοῦ ἰδρώτα καὶ τοῦ κόπου τῶν λαῶν καὶ τὴν ἀρπαγὴ τῶν πρώτων ὑλών. Εἶναι ἀναγκαία συνέπεια τοῦ προτσὲς ἀνάπτυξης τοῦ ἱμπεριαλιστικοῦ συστήματος, ἡ κρίση πού μαστίζει τὶς χώρες τῆς μητρόπολης νὰ μεταφέρεται πάνω στοὺς ὤμους τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ τοῦ λαοῦ τῶν χωρῶν αὐτῶν καὶ πάνω στοὺς ὤμους τῆς τάξης καὶ τοῦ λαοῦ στὶς χώρες τῆς πε-

ριφέρειας. Ἡ ἐργατικὴ τάξη καὶ οἱ λαοὶ εἶναι ἐκεῖνοι πού τελικὰ φορτώνονται ὅλα τὰ βάρη τῆς κρίσης τοῦ ἱμπεριαλισμοῦ.

Οἱ Διασκέψεις, λοιπόν, προσπαθοῦν νὰ λύσουν τὰ πολλαπλὰ προβλήματα καπιταλιστικῆς ἀνάπτυξης πού μαστίζουν τὶς ἱμπεριαλιστικὲς χώρες τῆς Δύσης. Ἐχτὸς ὅμως ἀπ' τὸν οἰκονομικό, δὲν μποροῦμε νὰ ἀγνοήσουμε καὶ τὸν πολιτικὸ χαραχτῆρα αὐτῶν τῶν συσκέψεων. Ἡ δύσκολη θέση πού βρίσκονται οἱ ἱμπεριαλιστὲς δὲν ὀφείλεται μόνο στὴ κρίση τους. Ὀφείλεται καὶ στ' ἀπανωτὰ χτυπήματα πού δέχονται καθημερινὰ ἀπ' τὰ λαϊκὰ ἀπελευθερωτικὰ κινήματα καὶ τὸν ἐχτοπισμό τους ἀπ' τὰ νευραλγικὰ πόντα τοῦ κόσμου. Ὀφείλεται ἀκόμα καὶ στὴν ὀλοένα καὶ μεγαλύτερη ἐμφάνιση τῆς ἄλλης ὑπερδύναμης σὰν διεκδικητριάς τῆς παγκόσμιας κυριαρχίας.

Ἔτσι οἱ συσκέψεις ἀγκαλιάζουν κι αὐτὰ τὰ προβλήματα. Ἰδιαιτέρως ὁ ἀμερικάνικος ἱμπεριαλισμός, σὰν ἡγέτιδα δύναμη τοῦ Δυτικοῦ στρατοπέδου, κάμνει μιὰ ἀπεγνωσμένη προσέγγιση στὶς ἱμπεριαλιστικὲς χώρες τῆς Δύσης, μὲ στόχο νὰ κερδίσει τὴν συμπαράστασή τους γιὰ νὰ ξεπεράσει τὴν κρίση του καὶ νὰ κερδίσει τὸ χαμένο ἔδαφος στὸν ἀνταγωνισμό του μὲ τὴν ἄλλη ὑπερδύναμη. Αὐτὴ ἡ ἐξόρμηση τοῦ ἀμερικάνικου ἱμπεριαλισμοῦ, γιὰ συνεννόηση τῶν δυνάμεων τῆς Δύσης, ἀποτελεῖ ἄμεσο στόχο, ὕστερα ἀπ' τὴν ἐκλογή τοῦ Κάρτερ στὸ ρόλο τοῦ Προέδρου.

Ἀπὸ τὸ ἀνακοινωθέν τῆς Διάσκεψης, πού δόθηκε στὴ δημοσιότητα καὶ ἀπὸ τὶς διάφορες δηλώσεις στὸν τύπο τῶν ἀρχηγῶν τῶν κρατῶν, βγαίνει ξεκάθαρη ἡ ἀνησυχία τῆς Δύσης. Ἀκόμα φάνηκαν ξεκάθαρα οἱ ἀντιθέσεις πού ὑπάρχουν μεταξὺ τους. Ἰδιαιτέρως φάνηκαν οἱ ἀντιθέσεις τους στὸ θέμα τῆς διάθεσης πυρηνικῆς ἐνέργειας σ' ἄλλες χώρες καὶ γενι-

κώτερα στο θέμα της βοήθειας στις χώρες του λεγόμενου «τρίτου κόσμου». Σ' αυτό το θέμα, ιδιαίτερα έντονη ήταν η στάση της Δυτ. Γερμανίας και Γαλλίας, που τελικά ανάγκασε τον αμερικάνικο ιμπεριαλισμό να υποχωρήσει. Οί ιμπεριαλιστές τσακκώνονται μεταξύ τους στο μερτικό του καθενός απ' αυτούς από την καταλήστευση των λαών.

Έκείνο όμως που έχει την μεγαλύτερη σημασία και αποτελεί το πιο σπουδαίο συμπέρασμα, τόσο αυτής της διάσκεψης, όσο και των αντιθέσεων κι αν έχουν μεταξύ τους, όσο κι αν προσπαθεί ο ένας ν' αναπτύξει σε βάρος του άλλου, όλοι μαζί νοιώθουν σαν μια οικογένεια, σαν μια δύναμη, σαν ένα σύστημα, που μπροστά στην έπειλή της άλλης υπερδύναμης για έχτοπισμό τους και παγκόσμια κυριαρχία, και μπροστά στον κίνδυνο των λαϊκών κινημάτων, είναι έτοιμοι να κάνουν προσωρινά υποχωρήσεις, συμβιβασμούς, να παραμερίσουν τις αντιθέσεις τους και ένωμένοι ν' αντιμετωπίσουν τον κίνδυνο.

Χαρακτηριστικό είναι ότι σ' αυτή τη Διάσκεψη, όσο κι αν τακκώθηκαν μεταξύ τους πέταξαν τη μάσκα και τις προκαταλήψεις και κατονόμασαν άνοιχτά αυτό τον κίνδυνο, που δεν είναι άλλος από τον «άνατολικό», δηλ. ή σοσιαλιμπεριαλιστική υπερδύναμη.

Μάλιστα ή Διάσκεψη έβαλε τις βάσεις για μια πιο συστηματική, οργανωμένη

ένιαία αντιμετώπιση αυτού του κινδύνου και όρισε για τον επόμενο χρόνο νέα Διάσκεψη, στην οποία θα κατατεθεί ολοκληρωμένο πρόγραμμα και θα παρθούν κοινές αποφάσεις.

Κάτι τέτοιο φανερώνει πως οί ιμπεριαλιστές της Δύσης, έχουν πια συνειδητοποιήσει τις άρπαχτικές όρέξεις της άλλης υπερδύναμης, έχουν νοιώσει το έδαφος να γκρεμίζεται κάτω απ' τα πόδια τους, ενώ αντίθετα στεριώνεται για τον σοσιαλιμπεριαλισμό, ο οποίος με τη μάσκα της ειρήνης και του σοσιαλισμού, καταφέρνει να διεισδύει παντού και να καλοκάθεται στα σημαντικότερα στρατηγικά σημεία του κόσμου. Έτσι πρέπει να έτοιμάζονται για κάθε ένδεχόμενο, για μια άνοιχτη άναμέτρηση.

Το δίδαγμα για τους αγωνιζόμενους λαούς του κόσμου, απ' το σκυλοφάγωμα αυτό των κάθε λογής καταπιεστών, είναι πως τίποτε δεν πρέπει να περιμένουν από αυτούς. Όλοι τους, Αμερικάνοι, Ρώσοι, Ευρωπαίοι, δεν έχουν κανένα άλλο στόχο παρά την καταλήστευση του ιδρώτα και του κόπου των λαών, την κατάχτηση και την υποδούλωση. Όλοι οί λαοί του κόσμου, με επικεφαλής την εργατική τάξη, πρέπει να ψώσουν ψηλά το λάβαρο του αγώνα ενάντια σ' όλους αυτούς τους έχθρους και τα όργανά τους. Με τα άπανωτά χτυπήματα έναντίον τους θα μεγαλώνει συνέχεια ή κρίση τους, ώσπου μια μέρα θα ξετιναχτούν στον άερα.

ΤΟ ΝΕΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΗΝ ΕΣΣΔ

Σὲ Ὀλομέλεια τῆς Κ.Ε. τοῦ ΚΚΣΕ ὁ Γ.Γ. τοῦ Κόμματος Λ. Μπρέζνιεφ, εἰσηγήθηκε, ὅπως εἶναι γνωστόν, σχέδιο Συντάγματος, μὲ τὸ ὁποῖο τροποποιοῦνται βασικά σημεῖα τοῦ παλίου Συντάγματος.

Οἱ εἰσηγήσεις αὐτὲς ἀποτελοῦν τὴν ὀλοκάθαρη ἀπόδειξη, μὰ καὶ μιὰ νέα ἐπίσημη διακήρυξη τῆς παλινόρθωσης τοῦ καπιταλισμοῦ στὴν ΕΣΣΔ. Μὲ τὶς ἀλλαγὲς αὐτὲς πραγματοποιήθηκε ἀκόμα ἓνα ἄλμα, τὴ φορὰ αὐτὴ χωρὶς καμιὰ μάσκα, πρὸς τὴν νόμιμη καὶ Συνταγματικὴ σταθεροποίηση τοῦ καπιταλισμοῦ στὴν χώρα τῆς πρώτης Σοσιαλιστικῆς ἐπανάστασης.

Ὅλες αὐτὲς οἱ «καινοτομίες» δὲν ἦταν οὔτε ξαφνικὲς οὔτε ἀναπάντεχες. Ἦταν ἀπλῶς ἓνα ἀκόμα μεγάλο βῆμα, πρὸς τὴν καπιταλιστικὴ κοινωνία, ἓνα βῆμα μιᾶς πορείας, πού ἄρχισε πρὶν ἀπὸ πολλὰ χρόνια καὶ ὅσο πάει γίνεται καὶ πιὸ ἀπροκάλυπτη.

Ἀνάμεσα στὶς ἀλλαγὲς τοῦ Συντάγματος τῆς ΕΣΣΔ, πού πραγματοποιοῦνται ἀπὸ τὴν ἄρχουσα ἀστικὴ τάξη, πού ἐνεργεῖ καμουφλαρισμένη πίσω ἀπὸ τὸ «παλλαϊκὸ κράτος» καὶ πάντα στὸ ὄνομα τοῦ «Σοσιαλισμοῦ» περιλαμβάνονται καὶ οἱ πιὸ κάτω:

— Ὁ Μπρέζνιεφ εἰσηγήθηκε στὴν Ὀλομέλεια τῆς Κ.Ε. τοῦ «ΚΚΣΕ».

«Μὲ τὴν οἰκοδόμησι τοῦ ὀλοκληρωμένου Σοσιαλισμοῦ, μὲ τὸ πέρασμα ὄλων τῶν τμημάτων τοῦ πληθυσμοῦ στὶς ἰδεολογικὲς καὶ πολιτικὲς θέσεις τῆς ἐργατικῆς τάξης, τὸ κράτος μας, πού ξεκίνησε, σὰν διχτατορία τοῦ προλεταριάτου, ἔχει

γίνει κράτος τοῦ λαοῦ».

— Ἀναγνωρίζεται τὸ δικαίωμα τῆς «ἐλεύθερης συνείδησης» τῶν πολιτῶν, τὸ δικαίωμα νὰ ἔχουν ὅποια-δήποτε θρησκευτικὴ πεποίθηση, νὰ τελοῦν τὴν θρησκευτικὴ τους λατρεία ἢ νὰ κηρύσσουν ὅποιανδήποτε θρησκεία καὶ νὰ διεξάγουν ἀθεϊστικὴ προπαγάνδα.

— Τὸ νέο Σύνταγμα τονίζει πῶς στὴν ΕΣΣΔ πρόεδρος τῆς χώρας θὰ εἶναι ὁ Γ.Γ. τοῦ «ΚΚΣΕ».

— Τέλος, ἡ ἔγκριση τοῦ σχεδίου Συντάγματος θὰ γίνει ὕστερα ἀπὸ δημόσια συζήτηση στὶς μάζες.

Οἱ ραδιουργίες αὐτὲς τῆς Σοβιετικῆς ἀστικῆς τάξης φέρνουν μέσα τους, ὅπως εἶναι φυσικὸ, μιὰ τεράστια ἀντίφαση. Παρόλο πού δὲν τολμοῦν νὰ μιλήσουν γιὰ πέρασμα στὸν Κομμουνισμό, οἱ Ρεβιζιονιστὲς τῆς ΕΣΣΔ μιλοῦν, γιὰ «Ὀλοκλήρωνο Σοσιαλισμό». Μήπως ὁμως ὑπάρχει καμιὰ διαφορὰ μεταξὺ ὀλοκληρωμένου Σοσιαλισμοῦ καὶ πρώτου σταδίου τοῦ Κομμουνισμοῦ; Μήπως μὲ τὴν ὀλοκλήρωση τοῦ σοσιαλιστικο προτοσὲς δὲν μπαίνουμε στὴν ἀταξική, στὴ Κομμουνιστικὴ κοινωνία;

Εἶναι ὀλοφάνερο, πῶς οἱ Σοβιετικοὶ ἀστοὶ προσπαθοῦν νὰ πείσουν, πῶς ἡ «Σοσιαλιστικὴ Κοινωνία» τους χτυπᾶ, ἤδη, τὴν πόρτα τοῦ Κομμουνισμοῦ, πῶς μπαίνουν πιά στὸν Κομμουνισμό. Ἐχτὸς βέβαια κι' ἂν ἔχουν ἐπινοήσει κανένα καινούργιο στάδιο ἀνάμεσα στὸν ὀλοκληρωμένο Σοσιαλισμὸ καὶ στὸ πρῶτο στάδιο τοῦ Κομμουνισμοῦ...

Οἱ ἐξόφθαλμες ἀντιφάσεις ἀνάμεσα στὴν πραγματικότητά τῆς παλι-

νόρθωσης του καπιταλισμού από τη μια και το «πέρασμα» στην θεωρία και στη δημαγωγία στον Κομμουνισμό από την άλλη, είναι τεράστιες. Τέτοιες που στο τέλος οι άστοι Ρεβιζιονιστές της ΕΣΣΔ θα ταυτίζουν τον καπιταλισμό με τον κομμουνισμό!!

Ποῦ, ὅμως, βρίσκονται αὐτές οἱ ἀντιφάσεις;

Οἱ Σοβιετικοὶ ἄστοι ὑποστηρίζουν, πὼς ὁλόκληρος ὁ λαὸς τῆς ΕΣΣΔ ἀφομοίωσε «τὶς πολιτικὲς καὶ ἰδεολογικὲς θέσεις τῆς ἐργατικῆς τάξης» καὶ ἄρα δὲν χρειάζεται πιά ἡ διχτατορία τοῦ προλεταριάτου.

Μὲ τὸν ἰσχυρισμὸ τους αὐτὸ πασκίζουν νὰ μᾶς πείσουν, πὼς τὸ ἐποικοδόμημα στὴν Σοβιετικὴ Ἐνωσὴ ἔχει μετατραπῆ πιά σὲ Σοσιαλιστικὸ ὄριστικᾶ. [Ἐποικοδόμημα εἶναι ὅλες οἱ κοινωνικὲς ἰδέες (πολιτικὲς, νομικὲς, φιλοσοφικὲς, θρησκευτικὲς κλπ) καὶ οἱ θεσμοὶ καὶ ὀργανώσεις (κράτος, ἐκκλησία, πολιτικὰ κόμματα κλπ), οἱ ἀντιλήψεις, οἱ παραδόσεις, ἡ ἠθικὴ κλπ]. Σκόπιμα ὅμως παραμελοῦν νὰ μᾶς μιλήσουν γιὰ τὶς παραγωγικὲς σχέσεις καὶ τὴν οἰκονομικὴ θάση στὴν ΕΣΣΔ, ἂν καὶ περιμένουμε νὰ ὑπερτονιστεῖ ἡ ἀνάπτυξη τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων, πρὸς τὸν σκοπὸ τῆς ἐξαπάτησης τοῦ λαοῦ.

Οἱ ἀλλαγὲς αὐτές, ποὺ πραγματοποιοῦνται σήμερα στὴν ΕΣΣΔ ἀποτελοῦν στὴν πραγματικότητα ἀνανάκλαση τῆς ταξικῆς πάλης στὴν Σοβιετικὴ κοινωνία. Στὴν οὐσία μὲ τὶς ἀλλαγὲς αὐτές ἐκφράζεται ἡ προσπάθεια τῆς ἀστικῆς τάξης νέου τύπου τῆς ΕΣΣΔ νὰ ἐδραιώσῃ τὴν κυριαρχία της πάνω στὴν ἐργατικὴ τάξη καὶ τὸν λαό.

Αὐτὴ ἡ προσπάθεια εἶναι ἡ πολιτικὴ ἔκφραση τῆς οὐσιαστικῆς κατοχῆς τῶν μέσων παραγωγῆς ἀπὸ τὴν ἀστικὴ τάξη νέου τύπου. Εἶναι ἡ νομικὴ ἔκφραση τῆς ἀπαλλοτρι-

ωσης τῆς ἐργατικῆς τάξης ἀπὸ τὰ μέσα παραγωγῆς καὶ τῆς μετατροπῆς τῆς ἐργατικῆς δυνάμεως σὲ ἐμπόρευμα.

Βέβαια οἱ ἄστοι ρεβιζιονιστὲς τῆς ΕΣΣΔ δὲν τόλμησαν νὰ μιλήσουν γιὰ τὴν οἰκονομικὴ θάση, δὲν τόλμησαν νὰ ὑποστηρίξουν, πὼς οἱ παραγωγικὲς σχέσεις καὶ ἡ οἰκονομία τῆς ΕΣΣΔ ἔφτασαν στὸ στάδιο τοῦ Ὀλοκληρωμένου σοσιαλισμοῦ. Μίλησαν μόνο γιὰ τὸ ἐποικοδόμημα, γιὰ τὴν ταύτιση ὅλου τοῦ λαοῦ στὶς ἰδεολογικὲς καὶ πολιτικὲς θέσεις τῆς ἐργατικῆς τάξης.

Δὲν τόλμησαν νὰ μιλήσουν γιὰ ἐξάλειψη τῆς ἀντίθεσης χειρονακτικῆς καὶ πνευματικῆς ἐργασίας, γιὰ τὶς ἀντιθέσεις ἀνάμεσα στὸ χωριὸ καὶ στὴν πόλη, γιὰ περιορισμὸ τῶν ἐμπορευματικῶν σχέσεων, γιὰ ἐξάλειψη τῆς μικρῆς παραγωγῆς (ποῦ γεννᾷ τὸν καπιταλισμὸ), διότι ἡ πραγματικότητα σήμερα στὴν ΕΣΣΔ ἀποδείχνει, πὼς ὅλα αὐτὰ, ὄχι μόνο δὲν περιορίζονται μὰ ἀναπτύσσονται καθημερινᾶ.

Ἡ ἀλήθεια μιᾶ μόνη της. Στὴν ΕΣΣΔ ἀναβίωσαν καὶ ἐπικρατοῦν σήμερα οἱ καπιταλιστικὲς σχέσεις παραγωγῆς. Ἡ ἐλεύθερη ἀγορὰ καλύπτει σήμερα τὸ 60% τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς σὲ λαχανικὰ καὶ τὸ 80% σὲ φρούτα, ἐνῶ ἡ ὑπόλοιπη ἀγροτικὴ παραγωγή βρίσκεται, περίπου, στὰ ἴδια ἐπίπεδα. Ὁ Ἐλεύθερος κλῆρος, δηλαδή, ἡ ἀτομικὴ ἰδιοκτησία, ὅσο πάει ξεπερνᾷ τὴν κρατικὴ ἰδιοκτησία καὶ τὴν κολληχτιβίστικη καὶ συνεταιριστικὴ ἰδιοκτησία καὶ προωθείται ἀπὸ τὸ κράτος. Ἡ ἐργατικὴ τάξη ἀπαλλοτριώθηκε ξανά ἀπὸ τὰ μέσα παραγωγῆς, τὰ ὁποῖα πέρασαν στὰ χέρια τῆς ἀστικῆς τάξης καὶ ἐκμισθώνει τὴν ἐργατικὴ τῆς δυνάμη γιὰ νὰ ζήσει. Ἡ κάστα τῶν τεχνοκρατῶν καὶ τῶν εἰδικευμένων ἐπιστημόνων καρποῦται ὅλο καὶ μεγαλύτερα ὀφέλη, ἐνῶ μέσο τοῦ «Κομμουνιστικοῦ Κόμματος» ἡ ἀστικὴ τάξη ἐπιβάλλει τὴν διχτατορία της καὶ

προωθᾶ τις ἀτομικὲς ἐπιχειρήσεις.

Μιά τέτοια οἰκονομικὴ θάση μὲ κανένα τρόπο δὲν ἐπιτρέπει τὴν σοσιαλιστικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἐποικοδομήματος. Ὅπως μᾶς διδάσκει ὁ Μαρξισμὸς — Λενινισμὸς «ἀπὸ τὴν κυρίαρχη μορφή ἰδιοκτησίας ἐξαρτᾶται ἡ οἰκονομικὴ διάρθρωση τῆς κοινωνίας, ἡ ταξικὴ τῆς σύνθεσις, πού μὲ τὴ σειρά τῆς καθορίζει τὸν χαρακτήρα τῶν πολιτικῶν θεσμῶν καὶ τῶν νομικῶν κανόνων».

Ἔτσι, κάθε κοινωνία, ἀνάλογα μὲ τις παραγωγικὰς σχέσεις πού ἰσχύουν σ' αὐτή, ἀναπτύσσει τὸ δικό της ἐποικοδόμημα. Τὸ ἐποικοδόμημα ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν οἰκονομικὴν θάση καὶ ἐπιδρᾶ μὲ τὴν σειρά του πάνω σ' αὐτήν.

Τὸ «παλλαϊκὸ κράτος» πού διακηρύσσει τὸ τροποποιημένον Σύνταγμα τῆς ΕΣΣΔ, δὲν εἶναι κάτι τὸ καινούργιον.

Τὸ «παλλαϊκὸ κράτος» ἐμφανίστηκε στὶς εἰσηγήσεις τοῦ Χρυσώφ στο 20ο Συνέδριον τοῦ «ΚΣΣΕ» καὶ ἀποτέλεσε τὴν ἀφετηρίαν τῆς ἐπίσημης ἐπικράτησις τοῦ ρεβιζιονισμοῦ καὶ τῆς κατάληψις τῆς ἐξουσίας ἀπὸ τοὺς ρεβιζιονιστὰς.

Σὲ κάθε ταξικὸ κοινωνικὸ σύστημα τὸ κράτος εἶναι τὸ ὄργανον μὲ τὸ ὁποῖον ἡ ἀρχουσα τάξις ἐπιβάλλει τὰ ταξικὰ τῆς συμφέροντα καὶ τὴν κυριαρχίαν τῆς πάνω στὴν καταπιεζόμενῃ τάξι καὶ τὶς μᾶζες. Τὸ ἀστικὸ κράτος εἶναι, ἔτσι, τὸ ὄργανον κυριαρχίας τῆς ἀστικῆς τάξεως πάνω στὸ προλεταριάτον καὶ τὸν λαόν. Ἀντίθετα τὸ προλεταριακὸ κράτος εἶναι ἡ κυριαρχία τῆς ἐργατικῆς τάξεως πάνω στὴν ἀστικὴν τάξιν.

Μὲ τὸν «Ὀλοκληρωμένον Σοσιαλισμό», πού προϋποθέτει τὴν ἐξαφάνισιν τῆς ἀστικῆς τάξεως, καὶ τὴν ἀφομοίωσιν ἀπὸ μέρους ὅλου τοῦ λαοῦ τῶν ἰδεολογικῶν καὶ πολιτικῶν θέσεων τῆς ἐργατικῆς τάξεως καταργεῖται τὸ κράτος, ἐφόσον ἐ-

ξαφανίζονται οἱ Τάξεις. Ἐδῶ θρίσκειται ἡ μεγάλη ἀντίφασις τῶν ρεβιζιονιστῶν τῆς ΕΣΣΔ.

Ἐνῶ στὸ προτσὲς ἐξέλιξις τοῦ σοσιαλιστικοῦ συστήματος ἡ κατάργησις τῶν τάξεων ὀδηγᾶ στὸν μαρξισμὸν καὶ τὴν ἐξαφάνισιν τοῦ κράτους, οἱ σοβιετικοὶ ρεβιζιονιστὰς, παρόλο πού ὑποστηρίζουν, ὅτι ἔφτασαν στὸν «Ὀλοκληρωμένον Σοσιαλισμό» (ὁπότε δὲν θᾶπρεπε νὰ ὑπάρχουν τάξεις καὶ κράτος) διατηροῦν καὶ δυναμώνουν τὸ κράτος. Αὐτὴ καὶ μόνῃ ἡ ὑπαρξις τοῦ λεγόμενου «Παλλαϊκοῦ Κράτους» ἀποκαλύπτει τὴν ὑπαρξις τῶν τάξεων. Ἄρα στὴν πραγματικότητά τὸ «παλλαϊκὸ κράτος» εἶναι τὸ ὄργανον τῆς ταξικῆς κυριαρχίας τῆς ἀστικῆς τάξεως νέου τύπου στὴν ΕΣΣΔ, πάνω στὴ νέργατικὴν τάξιν καὶ στὸν λαόν.

Ἀληθινὸς στόχος τοῦ «παλλαϊκοῦ κράτους» εἶναι ἡ στερέωσις τῆς ἀφάιρεσις τῆς ἐξουσίας ἀπὸ τὰ χέρια τῆς ἐργατικῆς τάξεως καὶ ἡ σταθεροποίησις τῆς κατάργησις τῆς διχτατορίας τοῦ προλεταριάτου. Μονάχα ἔτσι ἡ ἀστικὴ τάξις μπορεῖ νὰ ἐπιβάλλει τὴν ἐξουσίαν καὶ τὴν διχτατορίαν τῆς. Ἀντίθετα μ' ἓνα προλεταριακὸ κράτος, ὅπου ἐφαρμόζονται παντοῦ ἡ διχτατορία τοῦ προλεταριάτου, ἡ πραγματικὴ δημοκρατία γιὰ τὸν λαόν, τὸ ὄργανον ἐκεῖνον πού προστατεύει τὴν ἐπανάστασιν ἀπὸ κάθε ἀναβίωσιν τοῦ καπιταλισμοῦ, μ' ἓνα προλεταριακὸ κράτος, πού χαράσσει στὴν οἰκονομία, στὴν πολιτικὴν, στὴν κουλτούραν τὴν προλεταριακὴν γραμμὴν, ποτέ δὲν μπορεῖ νὰ ἀναγεννηθεῖ ἢ νὰ πάρει τὴν ἐξουσίαν καμιά ἀστικὴ κάστα ἢ τάξις.

Τονίζοντας ὁ Μάρξ τὴν σημασίαν τῆς διχτατορίας τοῦ προλεταριάτου γιὰ τὴν μεταβατικὴν περίοδον ἔλεγε: «Ἀνάμεσα στὴν κεφαλαιοκρατικὴν καὶ στὴν κομμουνιστικὴν κοινωνίαν θρίσκειται ἡ περίοδος τῆς ἐπαναστατικῆς μετατροπῆς τῆς μιᾶς (κοινωνίας) στὴν ἄλλην. Σ' αὐτὴν τὴν περίοδον ἀντιστοιχεῖ μιὰ πολιτι-

κή περίοδος, πού τὸ κράτος τῆς δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ἄλλο παρά ἡ ἐπαναστατικὴ διχτατορία τοῦ προλεταριάτου».

Ἀναλύοντας τὸ ἴδιο θέμα ὁ Λένιν στὸ ἔργο του «Κράτος καὶ ἐπανάσταση» τόνιζε:

«Τὴν οὐσία τῆς Μαρξιστικῆς διδασκαλίας τὴν ἔχει ἀντιληφθεῖ μόνο ἐκεῖνος, πού ἔχει καταλάβει, ὅτι ἡ διχτατορία μιᾶς τάξης δὲν εἶναι μόνο ἀναγκαία, ἀπλῶς γιὰ μιὰ ταξικὴ κοινωνία, ὄχι μόνο γιὰ τὸ προλεταριάτο, πού ἀνάτρεψε τὴν ἀστική τάξη, ἀλλὰ ἐπίσης γιὰ ὀλόκληρη τὴν ἱστορικὴ περίοδο, πού χωρίζει τὸν καπιταλισμὸ ἀπὸ τὴν ἀταξική κοινωνία, τὸν κομμουνισμό».

Μ' ὄλα αὐτὰ οἱ ἀντιφάσεις τῶν ἀστῶν ρεβιζιονιστῶν τῆς ΕΣΣΔ εἶναι ὀλοκάθαραι. Χωρὶς νὰ τολμοῦν νὰ ἀπαρνηθοῦν τὸν σοσιαλισμὸ μπροστὰ στὰ μάτια τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ τῶν μαζῶν, τὸν διατηροῦν στὰ λόγια, ἐνῶ στὴν πράξη προωθοῦν τὸν καπιταλισμὸ.

Ἔτσι προσπαθοῦν νὰ παρουσιάσουν τὸ ἐποικοδόμημα στὴν ΕΣΣΔ, σὰν Σοσιαλιστικὸ, πρᾶγμα τὸ ὁποῖο δὲν συμβαίνει. Ἀκριβῶς οἱ ἀλλαγές, πού προτάθηκαν, μαρτυροῦν περίτρανα αὐτὴ τὴν ἀλήθεια.

Πέραν ἀπὸ τὸ θράσος καὶ τὴν ξεδιαντροπία οἱ Σοβιετικοὶ ἄστοι δὲν ἔχουν νὰ μᾶς παρουσιάσουν καμιὰ ἀπόδειξη γιὰ τὴν μεταμόρφωση αὐτοῦ τοῦ ἐποικοδομήματος σὲ Σοσιαλιστικὸ.

Εἶναι ἀπαράβατη ἀρχὴ τοῦ Μαρξισμοῦ — Λενινισμοῦ, πῶς δὲν μπορεῖ νὰ συνυπάρξει Κομμουνισμὸς καὶ θρησκεία. Ὁ Λένιν στὸ γράμμα του στὸν Α. Μ. Γκόρκυ τόνιζε χαρακτηριστικὰ στὸ θέμα αὐτό:

«Ὁ Θεὸς εἶναι (ἱστορικὰ καὶ κοσμικά), πρὶν ἀπ' ὄλα σύμπλεγμα ἰδεῶν πού γεννήθηκαν ἀπὸ τὴν σκληρὴ καταπίεση τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἀ-

πὸ τὴν ἐξωτερικὴ φύση καὶ τὸν ταξικὸ ζυγὸ, εἶναι ἰδέες πού σταθεροποιοῦν αὐτὴ τὴν καταπίεση καὶ ἀμβλύνουν τὴν ταξικὴ πάλη. Ἡ ἰδέα τοῦ Θεοῦ πάντα ἀποκοίμιζε καὶ ἀμβλυνε τὰ «κοινωνικὰ συναισθήματα» καὶ ἀναζωογονοῦσε τὸ ζωντανὸ πτῶμα, πού ἦταν πάντα οἱ ἰδέες τῆς δουλείας. Ποτὲ ἡ ἰδέα τοῦ Θεοῦ δὲν ἐσύндεε τὸ ἄτομο μὲ τὴν κοινωνία, ἀλλὰ ἐσύндεε τὶς καταπιεζόμενες τάξεις μὲ τὴν πίστη στὴν θεότητα τῶν καταπιεστῶν».

Ὁ Π. Α. ΠΑΒΕΛΚΙΝ στὸ ἔργο του «ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΑ» γράφει «Ἡ σχεδιασμένη ἀνάπτυξη τῆς λαϊκῆς οἰκονομίας, τὸ ξεπέραςμα τοῦ αὐθόρμητου χαρακτήρα τῶν οἰκονομικῶν φαινομένων, ἡ κατάργηση τῶν ἐκμεταλλευτριῶν τάξεων καὶ τῆς ἐκμετάλλευσης ἀνθρώπου ἀπὸ ἄνθρωπο, ἡ ἀνθήση τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τεχνικῆς καὶ οἱ νέες ἐπιτυχίες στὴν καθυπόταξη τῶν φυσικῶν δυνάμεων σημαίνουν, ὅτι στὴν Σοσιαλιστικὴ κοινωνία δημιουργοῦνται οἱ συνθῆκες γιὰ τὸ ὀλοκληρωτικὸ ξεπέραςμα τῶν θρησκευτικῶν ἐπιβιώσεων. Ἡ θρησκεία δὲν εἶναι αἰώνια, γιατί δὲν εἶναι αἰώνιο καὶ τὸ ἐπιζήμιο κοινωνικὸ σύστημα πού τὴν γεννάει καὶ τὴν ὑποστηρίζει» καὶ πιὸ κάτω θγάζοντας τὸ τελικὸ συμπέρασμα τοῦ ἔργου του «Ἀναπτυσσόμενη οἰκοδόμηση τῆς κομμουνιστικῆς κοινωνίας δὲν θὰ πεῖ δημιουργία μόνο τῆς ὑλικοτεχνικῆς θάσης τοῦ Κομμουνισμοῦ, ἀλλὰ καὶ διαπαιδαγώγηση ὄλου τοῦ λαοῦ στὸ πνεῦμα τῆς ὑψηλῆς κομμουνιστικῆς συνειδητότητας, ξεπέραςμα ὄλων τῶν ὑπολειμμάτων τῆς παλιᾶς κοινωνίας στὴ συνείδηση τῶν ἀνθρώπων μαζί καὶ τῶν θρησκευτικῶν δοξασιῶν».

Ποῦ βρίσκεται τὸ ξεπέραςμα τῶν θρησκευτικῶν δοξασιῶν στὴν ΕΣΣΔ, ὅταν ὅσο πάει οἱ ἐκκλησίες γεμίζουν ὄλο καὶ πιὸ ἀσφυκτικά, μέχρι πού σὲ λίγο θὰ δοῦμε νὰ χτίζονται καὶ καινούργιες;

Πῶς οἱ σοβιετικοὶ ρεβιζιονιστὲς

πού υποστηρίζουν, ὅτι φτάσανε στὸν «ὀλοκληρωμένο σοσιαλισμό» δικαιολογοῦν τὴν ἀνάπτυξη τῆς θρησκείας;

Εἶναι ὀλοφάνερο, πὼς στόχος τοῦ «διατάγματος» αὐτοῦ τῆς «ἀνεξιθρησκείας» καὶ τῆς ἐλεύθερης λατρείας, ἓνα διάταγμα πανομοιότυπο ἐκείνου, πού ἔβγαλε ὁ Κωνσταντῖνος στὰ Μεδιόλανα τὸ 313 γιὰ νὰ χρησιμοποιήσει τὴν θρησκεία, σὰν τὸ καλύτερο μέσο στήριξης τῆς αὐτοκρατορίας καὶ τῆς ἐκμετάλλευσης, στοχεύει στὴν σταθεροποίηση τῆς ἐκμετάλλευσης, στὸ τσάκκισμα τῆς ταξικῆς πάλης στὴν «ἀμβλυνση τῶν κοινωνικῶν συναισθημάτων» καὶ στὴν «ἀναζωογόνηση τοῦ ζωντανοῦ πτώματος» δηλαδὴ τῆς ἐξουσίας τῶν ρεβιζιονιστῶν καὶ τοῦ καπιταλιστικοῦ συστήματος στὴν ΕΣΣΔ.

Πιστοὶ οἱ Σοβιετικοὶ ρεβιζιονιστὲς στὴν Μαρξιστικὴ ἄποψη, πὼς ἡ θρησκεία εἶναι τὸ ὄπιο τῶν λαῶν, χρησιμοποιοῦν αὐτὸ τὸ ὄπιο γιὰ νὰ ναρκώσουν τὴν ταξικὴ πάλη καὶ νὰ τσερεώσουν τὴν ἐξουσία τῆς ἀστικῆς τάξης.

Οἱ ἀστοὶ ρεβιζιονιστὲς τῆς ΕΣΣΔ, ἔφτασαν στὸ σημεῖο νὰ χρησιμοποιοῦν τὴν θρησκεία, σὰν πολιτικὸ τοῦς ὄπλο καὶ τοῦς ἀρχιερεῖς (ὅπως εἶδαμε πρόσφατα), σὰν ἐπισήμους πολιτικοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ κράτους.

Στὴν συνέχεια, στίς εἰσηγήσεις γιὰ τὴν τροποποίηση τοῦ Συντάγματος οἱ ἀστοὶ ρεβιζιονιστὲς τῆς ΕΣΣΔ μίλησαν γιὰ «Ἐλευθερία συνείδησης».

Ἡ Ἐλευθερία σκέψης, ἔκφρασης καὶ κριτικῆς στὸν Σοσιαλισμὸ ἐπιτρέπεται ὅταν ἐμφανίζεται μὲ τὴν σωστὴ μέθοδο τῆς πάλης γραμμῶν. Τότε ὅλες οἱ ἀπόψεις, ὅλη ἡ κριτικὴ δὲν ἔχουν στόχο τὴν ἐπαναφορὰ τοῦ παλιοῦ, μὰ εἶναι ἔκφραση τῶν καινούργιων ιδεῶν καὶ στοχεύει στὴν ἐπικράτηση τῆς σωστῆς ἄπο-

ψης γιὰ τὴν καλύτερη τῆς γραμμῆς, καὶ τῆς σοσιαλιστικῆς πορείας.

Ἡ ἀστικὴ τάξη τῆς Σοβιετικῆς Ἐνωσης μιλά γιὰ «Ἐλευθερία συνείδησης» δηλαδὴ σκέψης καὶ ἔκφρασης, κριτικῆς τοῦ συστήματος.

Ἀσφαλῶς αὐτὸς ὁ νεωτερισμὸς θὰ μείνει στὰ χαρτιά, γιατί ἂν ἐπραγματοποιεῖτο θᾶπρεπε νὰ ἀφεθοῦν ἐλεύθεροι ὅλοι οἱ πολιτικοὶ κρατούμενοι τῆς Σιθηρίας. Μήπως ὅμως ὑπάρχει ὀποιαδήποτε σωστὴ βάση σ' αὐτὴ τὴν περίπτωσι; Τί σημαίνει ἐλευθερία ἔκφρασης καὶ κριτικῆς;

Ἀναλύοντας ὁ Λένιν στὸ περίφημο ἔργο του «Τὶ νὰ κάνουμε» τὴν μόδα καὶ τὴν ἔντονη τάση τῆς ἐποχῆς, νὰ ἐπικρατήσει ἡ ἐλεύθερη κριτικὴ τόνιζε:

«Αὐτοὶ πού δὲν κλείνουν συνειδητὰ τὰ μάτια, δὲν μποροῦν νὰ μὴν δοῦν πὼς ἡ καινούργια «κριτικὴ» τάση δὲν εἶναι μέσα, στὸ Σοσιαλισμὸ, παρὰ μιὰ καινούργια ποικιλία τοῦ ὀππορτουניσμοῦ. Κι' ἂν κρίνει κανεὶς τοὺς ἀνθρώπους, ὄχι σύμφωνα μὲ τὴ λαμπερὴ στολὴ πού φοροῦν ἢ τὸ ἐντυπωσιακὸ ὄνομα πού φέρνουν, ἀλλὰ ἀπὸ τὸν τρόπο πού ἐνεργοῦν καὶ ἀπὸ τίς ιδέες πού προπαγανδίζουν πραγματικὰ θὰ φανεῖ καθαρὰ πὼς ἡ «ἐλευθερία κριτικῆς» εἶναι ἡ ἐλευθερία τοῦ ὀππορτουניσμοῦ μέσα στὸ σοσιαλδημοκρατικὸ μεταρρυθμιστικὸ κόμμα, ἡ ἐλευθερία νὰ ἀφήνουν νὰ περνᾶνε μέσα στὸν Σοσιαλισμὸ οἱ ἀστικὲς ιδέες καὶ τὰ ἀστικὰ στοιχεῖα» καὶ πιὸ κάτω «Ἡ Ἐλευθερία εἶναι μιὰ μεγάλη λέξη, ὅμως κάτω ἀπὸ τὴ σημαία τῆς βιομηχανικῆς ἐλευθερίας, ἔχουν διεξάγει τοὺς πιὸ ληστρικοὺς πολέμους· κάτω ἀπὸ τὴ σημαία τῆς ἐλευθερίας τῆς ἐργασίας ἔχουν ἀπογυμνώσει τοὺς ἐργαζόμενους.

...» Ἀνθρώποι πού ἀληθινὰ ἔχουν πιστέψει, πὼς ἔχουν ὠθήσει πρὸς τὰ μπρὸς τὴν ἐπιστήμη δὲν κηρύσσονται ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας νὰ ὑπάρ-

χουν οί καινούργιες αντίληψεις δίπλα στις παλιές, αλλά υπέρ της αντικατάστασης τῶν παλιῶν ἀπό τις καινούργιες».

Οί ἄστοι ρεβιζιονιστὲς τῆς ΕΣΣΔ ἔρχονται σήμερα νὰ ἐπισημοποιήσουν τὸν ἐκφυλισμὸ αὐτὸ μὲ τὴν ἐξαπάτηση τῆς «Ἐλεύθερης συνείδησης». Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ ἐπιχειροῦν νὰ ὑψώσουν καὶ νὰ ὑποβοηθήσουν ὅλες τις ἰδεαλιστικὲς καὶ ἀστικὲς ἰδέες, ἔτσι ποὺ νὰ ριζώσουν μέσα στὸν λαὸ γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ καταστρέψουν τὴν ταξικὴ πάλη, νὰ ἐκφυλίσουν πλέρια τὸ σοσιαλιστικὸ ἐποικοδόμημα καὶ νὰ σταθεροποιήσουν τὸν καπιταλισμὸ.

Αὐτὸ τους τὸ ἐπιχείρημα εἶναι ἄρρηχτα συνυφασμένο μὲ τὴν κατάργηση τῆς διχτατορίας τοῦ προλεταριάτου καὶ τὸ τσάκκισμα τῆς ταξικῆς πάλης. Ἀσφαλῶς σ' ἕνα τέτοιο ἐποικοδόμημα εἶναι ἄπλο καὶ εὐκολο νὰ σταθεροποιήσουν τὸν καπιταλισμὸ.

Ἡ ἀναβίωση τοῦ παλιοῦ μὲ τὸ πρόσχημα τῆς «Ἐλεύθερης Συνείδησης» εἶναι ἔξω ἀπὸ κάθε ταξικὸ χαραχτήρα τῆς πάλης γιὰ τὴν οἰκοδόμηση τοῦ Σοσιαλισμοῦ, ἔξω ἀπὸ κάθε Μαρξιστικὴ — Λενινιστικὴ ἀρχὴ σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία γιὰ νὰ οἰκοδομήσουμε τὸν Σοσιαλισμὸ πρέπει νὰ νὰ συντρίψουμε συνθέμελα τόσο τὴν οἰκονομικὴ βάση, ὅσο καὶ τὸ ἐποικοδόμημα τοῦ Καπιταλισμοῦ.

Κοντὰ σ' αὐτὰ τὴν ἀνυπαρξία σοσιαλιστικοῦ ἐποικοδομήματος τὴν φανερῶνει διάπλατα ἡ ριζικὴ «Δυτικοποίηση» ὄλων τῶν ἐκδηλώσεων τῆς ζωῆς στὴν ΕΣΣΔ. Ὁ ἀλκοολισμὸς ἔχει ξεπεράσει καὶ τὰ πιὸ φανταστικὰ ὄρια, ἐνῶ οἱ ἀλκοολικοὶ ἀριθμοὺν ἀρκετὰ ἑκατομμύρια. Στὴν τέχνη ὁ οὐμανισμὸς συναγωνίζεται τὸν ἀστικὸ ρομαντισμὸ, ἐνῶ ἔχει μετατρέψει τὴν οὐσία τῆς τέχνης σὲ νάρκωση τῆς ταξικῆς πάλης. Πρόσφατα ἄρχισαν νὰ ἐμφανίζονται καὶ κινημα-

τογραφικὲς ταινίες συνεργασίας Σοβιετικῶν καὶ Δυτικῶν ἱμπεριαλιστῶν, σὲ μιὰ προσπάθεια νὰ ἀποδειχτεῖ τὸ ἄρμονικὸ συνταίριασμα τῶν «Κομμουνιστικῶν» καὶ τῶν καπιταλιστικῶν ἰδεῶν. Τὸ μπλοῦ τζὴν καὶ ἡ μεταξωτὴ γυναικεία κάλτσα γίνονται σήμερα ἰδανικὰ τῆς Σοβιετικῆς Νεολαίας κατὰ τὸ Δυτικὸ πρότυπο.

Ποῦ θρῖσκεται λοιπὸν τὸ «Ὁλοκληρωμένο Σοσιαλιστικὸ» ἐποικοδόμημα, ὅταν θρησκεία καὶ ἰδεαλισμὸς, ὅταν καπιταλιστικὲς ἰδέες καὶ ἀντιλήψεις παίρνουν τὸ ἐλεύθερο νὰ ἀναπτυχθοῦν καὶ νὰ ξαναζωντανέψουν, μάλιστα μὲ κάθε κρατικὴ ὑποστήριξη καὶ ὅταν ἡ ζωὴ ἀναπτύσσεται, πιά, μὲ τὰ Δυτικὰ ἱμπεριαλιστικὰ πρότυπα;

Κοντὰ σ' ὅλα ἐτοῦτα ποῦ θρῖσκεται τὸ «Ὁλοκληρωμένο Σοσιαλιστικὸ ἐποικοδόμημα, μὲ τὸ κράτος καὶ τὸν κρατικὸ μηχανισμό, ποῦ καταργεῖ τὴν διχτατορία τοῦ προλεταριάτου καὶ τὴν ἀντικαθιστᾷ μὲ τὴν διχτατορία τῆς ἀστικῆς τάξης νέου τύπου;

Ἡ συγκέντρωση τῆς ἐξουσίας στὰ χέρια τῆς ἀστικῆς τάξης, ἡ ὑπαρξὴ κράτους ἀστικοῦ καὶ ἀστικοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ, στρατοῦ στὴν ὑπηρεσία αὐτοῦ τοῦ κράτους, κατασκοπευτικῶν ὀργανισμῶν κλπ., μᾶς δείχνει ξεκάθαρα, πῶς τὸ κράτος τῆς Σοβιετικῆς Ἐνωσης, ὄχι μόνο δὲν ἀποτελεῖ ὑπαρξὴ λαϊκῆς κρατικῆς μορφῆς, ποῦ νὰ προστατεύει τὴν Σοσιαλιστικὴ κοινωνία ἀπὸ τὸν γύρω καπιταλιστικὸ κόσμον, μὰ ἀποτελεῖ ἕνα κράτος καθαρὰ καπιταλιστικὸ, ποῦ ἀστυνομεύει καὶ ἐκμεταλλεύεται τὴν ἐργατικὴ τάξη καὶ τὸν λαό.

Οἱ πιὸ πάνω ἀλήθειες ἀποδειχνουν πῶς, τόσο ἡ οἰκονομικὴ βάση, ὅσο καὶ τὸ ἐποικοδόμημα στὴν ΕΣΣΔ, ὄχι μόνο δὲν ἔφτασαν στὸ στάδιο τοῦ «Ὁλοκληρωμένου Σοσιαλισμοῦ» μὰ ἐκφυλί-

στηκαν και έφτασαν από καιρού ξανά στον καπιταλισμό.

“Όλα έτοιμα τα σχετικά με τον «Όλοκληρωμένο Σοσιαλισμό» και την άφομοίωση των ιδεολογικών και πολιτικών θέσεων της εργατικής τάξης από τον λαό στο σύνολό του, αποτελούν τις πιο έλευινές έπινοήσεις της άστικής τάξης της Σοβιετικής Ένωσης με μοναδικό στόχο να ποτιστεί καλά το καπιταλιστικό δέντρο και να πετάξει παραπούλια από όλες τις μεριές, για να μπορέσει ή άστική τάξη να διαιωνίσει την διχτατορία και την έκμετάλλευσή της.

Η συζήτηση από τον λαό αυτών των αλλαγών είναι, τέλος, μιá άλλη έξαπάτηση, που στοχεύει στο να όριστικοποιηθεί και έπισημοποιηθεί ό καπιταλισμός με την συγκατάθεση και την σφραγίδα της εργατικής τάξης και του λαού. Αυτό γιατί ύστερα από την φυλάκιση χιλιάδων μαρξιστών — Λενινιστών ιδεολόγων, ύστερα από τις άναθεωρήσεις και διαστρευλώσεις του Μαρξισμού — Λενινισμού

και την μακρόχρονη άστικο-ιδεολογική έκπαίδευση του λαού, ύστερα από την άναβίωση των καπιταλιστικών σχέσεων παραγωγής, ύστερα από όλα αυτά πολύ δικαιολογημένα αυτός ό λαός θα θεωρήσει την «Έλευθερία συνείδησης» σαν μιá διέξοδο ή ένα έξωραϊσμό, όπως άκριβώς θα την θεωρούσε και ό λαός όποιασδήποτε καπιταλιστικής χώρας.

Πιστεύουμε σ' αυτή την πραγματικότητα, χωρίς από την άλλη να δισπιστούμε, πώς μέσα στον έξαπατημένο λαό της Σοβιετικής Ένωσης, μέσα στα αισθήματα αυτού του λαού δέν κρύβεται ό πόθος για την καινούργια κοινωνία, την κοινωνία της δικαιοσύνης, της ισότητας, της ευημερίας, την άταξική κομμουνιστική κοινωνία.

Οί καινούργιες, λοιπόν, αλλαγές στην ΕΣΣΔ δέν είναι τίποτε άλλο, παρά μιá καινούργια έπισημη προσπάθεια σταθεροποίησης του συστήματος της έκμετάλλευσής άνθρώπου από άνθρωπο.

ΜΑΡΞΙΣΤΙΚΗ - ΛΕΝΙΝΙΣΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΑΡΝΗΣΗ Ή ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗ ΤΟΥ ΡΟΛΟΥ ΤΗΣ ΙΔΕΟΠΟΤΙΑΣ

Άρθρο του ΣΕΡΒΕ ΠΙΕΛΟΥΜ-ΠΙ, καθηγητή της φιλοσοφίας στην Άνώτατη Σχολή «Β. Ι. Λένιν» του Κόμματος Έργασίας Άλβανίας. Το άρθρο δημοσιεύτηκε στην γαλλική έκδοση του άλβανικού περιοδικού «ΑΛΒΑΝΙΑ ΣΗΜΕΡΑ», Αύγ. 1974.

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

Έδω και μερικά χρόνια στην δύση, προπαγανδίζεται ή θεωρία της «παρακμής της ιδεολογίας» σύμφωνα με την όποία, ή ιδεολογία και ή ιδεολογική πάλη είναι πιá ξεπερασμένες, άναχρονιστικές και έχδυν χάσει κάθε έννοια. Αύτή ή αντίληψη, την όποία οί άμερικανοί κοινω-

βιολόγοι Ντ. Μπέλλ, Λ. Λίπσετ, ΤΖ. Σιήλς, Α. Σλέσινγκερ και ο γάλλος κοινωνιολόγος — οικονομολόγος Ρ. Άρὸν θεωροῦν σὰν συνταρακτικὴ «καινοτομία», χρησιμοποιεῖται πλατεια στὴν σημερινὴ ιδεολογικὴ πάλη. Οὐσιαστικὰ χρησιμεύει γιὰ νὰ καλύψει τὶς προσπάθειες τῆς ἀστικῆς τάξης καὶ τῶν ιδεολόγων τῆς νὰ ἐξεύρουν νέα ιδεολογικὰ μέσα γιὰ τὴν υπεράσπιση τοῦ καπιταλιστικοῦ συστήματος καὶ τὴν καταπολέμηση τοῦ σοσιαλισμοῦ, τῆς ἐπανάστασης καὶ τοῦ Μαρξισμοῦ — Λενινισμοῦ.

Ἡ «ἀποϊδεολογοποίηση» (1) καὶ μερικὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τῆς ιδεολογικῆς πάλης στὶς σημερινές συνθήκες.

Ἡ Ζωή, ὅλο καὶ περισσότερο ἀποδεικνύει πὼς σήμερα στὸν κόσμο ὑπάρχουν ἀντιθέσεις καὶ μεγάλες συγκρούσεις, σὲ παγκόσμια κλίμακα, πὼς γινόμαστε μάρτυρες τῆς σύγκρουσης τῶν δυνάμεων τοῦ ἱμπεριαλισμοῦ, τοῦ ρεβιζιονισμοῦ καὶ τῆς ἀντίδρασης ἀπὸ τὴ μιά καὶ τῶν δυνάμεων τοῦ σοσιαλισμοῦ καὶ τοῦ μετώπου τῶν λαῶν μὲ ἐπικεφαλὴ τὴν παγκόσμια ἐργατικὴ τάξη, ἀπὸ τὴν ἄλλη. Κι ἐκεῖνο πὺ χαρακτηριστίζει αὐτὴ τὴν ἀντιπαράθεση εἶναι τὸ γεγονός πὼς, ἐνῶ οἱ δυνάμεις τοῦ ἱμπεριαλισμοῦ, τοῦ ρεβιζιονισμοῦ καὶ τῆς ἀντίδρασης βυθίζονται ὅλο καὶ πιὸ πολὺ σὲ μιὰ πολιτικὴ, οικονομικὴ καὶ ιδεολογικὴ κρίση, οἱ δυνάμεις τοῦ σοσιαλισμοῦ, τοῦ Μαρξισμοῦ — Λενινισμοῦ, ἡ δύναμη τῶν λαῶν, ἐνισχύονται σημαντικά, γεγονός πὺ ἐπιβεβαιώνει πὼς «ἡ τάση ἐξέλιξης τοῦ σύγχρονου κόσμου βρίσκεται στὴν ἐπανάσταση καὶ στὴν νίκη τοῦ σοσιαλισμοῦ» (Ἐνβέρ Χότζα: Εἰσήγηση στὸ βον Συνέδριο τοῦ Κόμματος Ἐργασίας Ἀλβανίας, 1971).

Νὰ λαμβάνουμε ὑπ' ὄψη μας αὐτὴ τὴν γενικὴ τάση ἐξέλιξης τοῦ σημερινοῦ κόσμου, ἔχει μιὰ ἰδιαίτερη σημασία: Π ρ ῶ τ ο, γιὰ νὰ ἀντιληφθοῦμε σωστὰ τὴν ιδεολογικὴ πάλη πὺ ἀναπτύσσεται σὲ παγκόσμια κλί-

μακα καὶ τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς ἐξέλιξης τῆς στὶς σημερινές συνθήκες γιὰ νὰ ἀντιληφθοῦμε τὶς αἰτίες τῆς βαθεῖας κρίσης τὴν ὁποία περνοῦν ἡ πνευματικὴ Ζωὴ καὶ ἡ σημερινὴ ἀστικὴ καὶ ρεβιζιονιστικὴ ιδεολογία, κρίση πὺ δὲν εἶναι παρὰ μόνο ἡ ἀντανάκλαση τῆς γενικῆς κρίσης τοῦ ἱμπεριαλισμοῦ καὶ δ ε ὑ τ ε ρ ο γιὰ νὰ ἀντιληφθοῦμε σωστὰ τὸ πρότερος δημιουργίας, στὶς σημερινές συνθήκες, ἐνός κοινῆς ιδεολογικοῦ μετώπου, κάτω ἀπὸ τὴ σημαία τοῦ ἀντικομμουνισμοῦ, πὺ ἔχει σὰν στόχο του τὴ διεξαγωγὴ ἐνός συγκεντρωμένου ἀγῶνα ἐνάντια στὸν σοσιαλισμὸ καὶ τὸν μαρξισμὸ — λενινισμό. Αὐτὸ τὸ μέτωπο περιλαμβάνει στοὺς κόλπους του, τόσο τοὺς ἀστους καὶ σοσιαλδημοκράτες ιδεολόγους ὅσο καὶ τοὺς ρεφορμιστὲς καὶ ρεβιζιονιστὲς κάθε ἀπόχρωσης, κρυφοὺς ἢ φανεροὺς. Κοινοὶ ἀντεπαναστατικοὶ στρατηγικοὶ στόχοι — κύρια ἡ συντριβὴ τοῦ σοσιαλισμοῦ καὶ ἡ κατάπνιξη τῆς ἐπανάστασης — ἔχουν ἐνώσει αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους, πὺ ἀγωνίζονται στὸ ἴδιο στρατόπεδο.

Γιὰ νὰ πετύχουν αὐτοὺς τοὺς σκοπούς, οἱ ιδεολόγοι τοῦ ἀντικομμουνισμοῦ ἀλλάζουν συνέχεια τακτικὴ, προσπαθοῦν νὰ «ἀναδιαμορφώσουν» τὶς βασικὲς θέσεις, τὶς ἀντικομμουνιστικὲς θεωρίες καὶ τὰ συνθήματα, προκειμένου νὰ τὰ προσαρμόσουν ἀκόμη καλύτερα στὶς σημερινές συνθήκες καὶ ἀπαιτήσεις, νὰ τοὺς δώσουν μιὰν «ἐπιστημονικὴ» καὶ «οὐδέτερη» χροιά κ.λ.π. Τὰ προϊόντα αὐτῶν τῶν στόχων καὶ αὐτῆς τῆς τακτικῆς εἶναι τέτοιες θεωρίες ὅπως «ἡ θεωρία τῆς μεταβιομηχανικῆς κοινωνίας», «ἡ θεωρία τῶν σταδίων τῆς οικονομικῆς ἀνάπτυξης». Ἡ «θεωρία τῆς σύγκλησης», ἡ «θεωρία τῆς ἀποϊδεολογοποίησης» κ.λ.π., πὺ ἐμφανίστηκαν στὴν ἴδια ἐποχὴ, ἔχουν τοὺς ἴδιους στόχους καὶ ἀλληλοσυμπληρῶνται. Ἡ οὐσία αὐτῶν τῶν θεωριῶν εἶναι ἡ θεωρητικὴ «ἐπιχειρηματολογία» τῆς διατήρησης τοῦ καπιταλισμοῦ, ἡ προσπάθεια δημιουργίας ἐνός «θετικοῦ προγράμματος»,

ένος «νέου μοντέλου» στον χώρο της ιδεολογίας που θα χρησίμευε σαν αντικαταστάτης της μαρξιστικής θεωρίας για την κοινωνική εξέλιξη που αποδεικνύει πως η επαναστατική αντικατάσταση του καπιταλισμού από ένα ανώτερο κοινωνικό σύστημα, το σοσιαλιστικό, είναι αναπόφευκτη. Να γιατί η μονοπωλιακή αστική τάξη, το κράτος και τα αστικά κόμματα επιδιίδονται σε μια τόσο μεγάλη διαφήμιση αυτών των «μοντέρνων» και «φιλελεύθερων» θεωριών του αντικομμουνισμού, με την βοήθεια τεράστιων χρηματικών και προπαγανδιστικών μέσων. Δεν είναι καθόλου τυχαίο το γεγονός ότι αυτές οι θεωρίες γεμίζουν όλο και περισσότερο, όχι μόνο τις σελίδες των βιβλίων και των ειδικευμένων θεωρητικών περιοδικών, αλλά ακόμη τους λόγους των εκπροσώπων της αστικής τάξης, τις σελίδες των καθημερινών εφημερίδων, τις έκπομπές ραδιοφώνου και τηλεόρασης κ.λ.π.

Όλα αυτά μαρτυρούν για την έντονη ιδεολογική πίεση με μια «νέα» μορφή, που εξασκοούν οι άστοι και οι ρεβιζιονιστές ιδεολόγοι ενάντια στα επαναστατικά κινήματα, ενάντια στον σοσιαλισμό και τον μαρξισμό — λενινισμό. Αυτή η ιδεολογική πίεση, που παρουσιάζεται με την μάσκα της «αποϊδεολογοποίησης», αποτελεί στις σημερινές συνθήκες, σοβαρό κίνδυνο, ενάντια στον οποίο πρέπει να παλαίψουμε με ιδιαίτερη αποφασιστικότητα και για αρκετό διάστημα, μέχρι και την όριστική συντριβή του. «Η σημερινή κατάσταση — υποδεικνύει ο σύν. Ε. Χότζα — κάνει ακόμη πιο επιτακτική την ανάγκη να δυναμώσουμε αυτή την ιστορικής σημασίας πάλη».

Είναι σημαντικό να γνωρίζουμε αυτά τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της σημερινής ιδεολογικής πάλης για να αντιληφθούμε την ούσια και τους σκοπούς της αντικομμουνιστικής θεωρίας της «παρακμής της ιδεολογίας» («αποϊδεολογοποίησης»).

Τι κρύβεται πίσω από την έννοια της «αποϊδεολογοποίησης»;

Οι θεμελιωτές της «αποϊδεολογοποίησης» προσπαθούν να πετύχουν μ' ένα σμπάρο δυο τρυγώνια: να σώσουν, από τη μιά, την αστική ιδεολογία που περνά μια βαθειά κρίση, ανανεώνοντάς την, και από την άλλη, να καταπολεμήσουν τον μαρξισμό — λενινισμό, να τον δυσφημήσουν, παρουσιάζοντάς τον σαν μια παραλλαγή του υποκειμενισμού και του δογματισμού σαν μια μονόπλευρη και χωρίς αξία αντίληψη των πραγμάτων στις συνθήκες της ανάπτυξης της επιστημονικο-τεχνικής επανάστασης. Αυτός ο σκοπός γίνεται ολοφάνερος αν ριξουμε μια ματιά στα «επιχειρήματα» που προβάλλουν οι θεμελιωτές και οι πρόθυμοι προπαγανδιστές της «αποϊδεολογοποίησης»).

Όλοι αυτοί ξεκινούν από την άποψη πως κάθε ιδεολογία είναι ή παραμορφωμένη αντανάκλαση της πραγματικότητας, μια άπατηλη συνείδηση που εμφανίστηκε στην προβιομηχανική κοινωνία και η οποία δεν μπορεί πια να χρησιμεύσει ούτε σαν οδηγός στην πρακτική δράση, ούτε σαν πηγή πνευματικών αξιών ούτε, ακόμη, σαν πηγή γνώσεων. Κι είναι μ' αυτό τον τρόπο που η αιχμή της κριτικής τους στρέφεται ενάντια στην επαναστατική ιδεολογία του προλεταριάτου, ενάντια στον μαρξισμό που, σύμφωνα με τη γνώμη τους είναι γερασμένος και αποτελεί μιά άπατηλη συνείδηση. Προς αυτό τον σκοπό, εκείνοι που κηρύττουν την «αποϊδεολογοποίηση», διαστρεβλώνουν άνοικτα τις θέσεις των κλασικών του μαρξισμού πάνω στην ιδεολογία και επιμένουν πως ο Κ. Μάρξ και ο Φ. Ένγκελς ήσαν της γνώμης να δώσουν τέλος στην ιδεολογία!

Όπωςδήποτε, στο έργο τους «Η Γερμανική Ίδεολογία» ο Κ. Μάρξ και ο Φ. Ένγκελς μιλούν για το «τέλος της ιδεολογίας», με τη διαφορά πως σ' αυτή την περίπτωση — και το έχουν υπογραμμίσει μ' ένα ιδιαίτερο

τρόπο — αναφέρονται στην ιδεαλιστική αστική ιδεολογία, στο σύστημα των αντιλήψεων των τάξεων που βρίσκονται σε παρακμή και πού, μη έχοντας συμφέρον να δώσουν μιαν επιστημονική παρουσίαση της πραγματικότητας που θα τους ήταν αντίθετη, παρουσιάζουν τις πραγματικές σχέσεις «αναποδογυρισμένες όπως μέσα στον σκοτεινό θάλαμο μιᾶς φωτογραφικῆς μηχανῆς» (Κ. Μάρξ και Φ. Ένγκελς: Ἡ Γερμανικὴ Ἰδεολογία). Μ' αὐτὴ τὴ σειρά τῶν ιδεῶν, ὁ Μάρξ καὶ ὁ Ένγκελς βλέπουν τὴν ἐξαφάνιση τῶν ἀνταγωνιστικῶν τάξεων στὴν ἀνατροπὴ τῶν καπιταλιστικῶν σχέσεων, ταυτόχρονα καὶ τὴν ἐξαφάνιση τῶν συνθηκῶν ποὺ γεννοῦν τὴν διαστρεβλωμένη, ἀπατηλὴ ἀναπαράσταση τῆς πραγματικότητας, βλέπουν τὸ τέλος τῆς ἀπατηλῆς συνειδήσεως, τὸ τέλος τῆς ἀντιεπιστημονικῆς ιδεολογίας. «...Ὅλες οἱ μορφές καὶ ὅλα τὰ προϊόντα τῆς συνειδήσεως — ἔγραφαν — δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐξαληφθοῦν διὰ μέσου τῆς πνευματικῆς κριτικῆς... ἀλλὰ μόνο διὰ μέσου τῆς πρακτικῆς ἀνατροπῆς τῶν πραγματικῶν κοινωνικῶν σχέσεων ποὺ ἀποτελοῦν τὴν πηγὴ ὅλων αὐτῶν τῶν ιδεαλιστικῶν ἀνοησιῶν» (Μάρξ — Ένγκελς: Ἡ Γερμανικὴ Ἰδεολογία).

Ταυτόχρονα ὅμως, οἱ κλασσικοὶ τοῦ μαρξισμοῦ ὑπογράμμιζαν πὼς ἡ ψεύτικη, διαστρεβλωμένη παρουσίαση τῆς πραγματικότητας δὲν εἶναι χαρακτηριστικὸ κάθε ἀνθρώπινης σκέψεως καὶ κάθε ιδεολογίας. Καθοδγούμενοι ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἀρχὴ καὶ βασιζόμενοι σὲ ὅ,τι θετικὸ δημιούργησε ἡ ἀνθρώπινη σκέψη πρὶν ἀπ' αὐτούς, ὁ Κ. Μάρξ καὶ ὁ Φ. Ένγκελς, δημιούργησαν τὴν επιστημονικὴν, ἐπαναστατικὴν ιδεολογία τοῦ προλεταριάτου. Θεωροῦν τὴν συνένωση αὐτῆς τῆς ιδεολογίας μὲ τὸ ἐπαναστατικὸ κίνημα καὶ τὴν μετατροπὴ τῶν ιδεῶν σὲ ὑλικές δυνάμεις, σὰν μιὰ ἀπόλυτα ἀπαραίτητη προϋπόθεση γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῶν μαζῶν καὶ τὴν καταπίεση καὶ τὴν ἐκμετάλλευση, γιὰ τὴν ἐξασφάλιση τῆς νίκης τῆς κομμουνιστικῆς

κοινωνίας.

Σ' ἀντίθεση μ' ὅλα αὐτά, οἱ θεωρητικοὶ τῆς «ἀποϊδεολογοποίησης», ξεκινώντας ἀπὸ μερικὲς φράσεις τῶν ἔργων τοῦ Μάρξ καὶ τοῦ Ένγκελς, προσπαθοῦν νὰ ἐξισώσουν τὴν ιδεαλιστικὴν αστικὴν ιδεολογία, ἡ ὁποία εἶναι ἡ παραμορφωμένη ἀντανάκλαση τῆς πραγματικότητας, μὲ τὴν επιστημονικὴν ιδεολογία τοῦ προλεταριάτου, τῆς ὁποίας ἡ ἐπίδραση αὐξάνεται συνέχεια, γιὰ νὰ μπορέσουν ἔπειτα νὰ διακηρύξουν πὼς «κάθε ιδεολογία ἔχασε τὴ δύναμη τῆς πειθοῦς της», πὼς σήμερα «ἔχει σημάνει τὸ τέλος τοῦ ιδεολογικοῦ ἐνθουσιασμοῦ» κ.λ.π.

Δέν εἶναι δύσκολο νὰ καταλάβουμε πὼς προσπαθοῦν, πάνω ἀπ' ὅλα, νὰ δυσφημήσουν τὸν μαρξισμό — λενινισμό, νὰ τὸν παρουσιάσουν σὰν μιὰ θεωρία ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ χρησιμεύσει σὰν ὁδηγὸς στὴν πολιτικὴ δράση τῶν μαζῶν, σὰν ἓνα σύστημα σκέψεως «ἀσυμβίβαστο» μὲ τὴν ἀνάπτυξη τῆς ἐπιστήμης στὴν ἐποχὴ μας. Σκοπὸς τους εἶναι, ἐπίσης, νὰ κρατήσουν τὴν ἐργατικὴ τάξη ποὺ εἶναι ἡ κυριώτερη δύναμη τῆς ἐπανάστασης, μακριὰ ἀπὸ τὴν πολιτικὴ, μακριὰ ἀπὸ τὴν μαρξιστικὴ — λενινιστικὴ ιδεολογία, νὰ τὴν ἀποπροσανατολίσουν καὶ νὰ μὴν τῆς ἐπιτρέψουν νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν πολιτικὴ τῆς συνειδητοποίηση καὶ τὸν ρόλο ποὺ αὐτὴ πρέπει νὰ διαδραματίσῃ σὲ σχέση μὲ τις ἄλλες ἐργαζόμενες μάζες, καὶ νὰ ἐμποδίσουν ἔτσι τὸ προτσὲς ἐνοποίησης τῶν δυνάμεων τῶν λαῶν σ' ἓνα κοινὸ ἐπαναστατικὸ ρεῦμα. Ὅλα τοῦτα ἀποδεικνύουν ἐκεῖνο ποὺ τόνισε ὁ Λένιν, δηλαδὴ «ὅταν ἡ ιδεολογικὴ ἐπίδραση τῆς αστικῆς τάξης πάνω στοὺς ἐργάτες ἀρχίζει νὰ μειώνεται καὶ νὰ ἀδυνατίζει, ἡ αστικὴ τάξη πάντα κατάφευγε καὶ πάντα θὰ καταφεύγει στὰ ψεύδη καὶ στὶς πιὸ εὔτελες συκοφαντίες» (Λένιν: ΑΠΑΝΤΑ τόμος 20).

Γιὰ νὰ τὰ καλύψουν ὅλα αὐτά, οἱ θεωρητικοὶ τοῦ «ιδεολογικοῦ ἀφοπλισμοῦ» προσπαθοῦν νὰ παρουσιάσουν τὴν πάλη τους ἐνάντια στὴν

μαρξιστική — λενινιστική ιδεολογία σαν ένα αγώνα για την αποκατάσταση της επιστημονικής αλήθειας πού, καθώς λένε, έχει συγκαλυφθεί από την ιδεολογία. Το αγαπητό τους σύνθημα είναι»: «ή επιστήμη άπορρίπτει την ιδεολογία». Ακολουθώντας την παράδοση του νεοθετικισμού, κηρύσσουν την λεγόμενη αρχή της «άπελευθέρωσης της έγκυρης γνώμης». Σύμφωνα μ' αυτούς, ή κοινωνική επιστήμη δέν πρέπει να βασίζεται παρά μόνο στα γεγονότα, αυτά τα γεγονότα πρέπει να είναι ούδέτερα και δέν πρέπει από αυτά να εξάγονται πολιτικά, ιδεολογικά ή ήθικα συμπεράσματα, γιατί τότε απομακρύνεται κανείς από τον λεγόμενο επιστημονικό δρόμο.

Στήν πραγματικότητα, τὸ σύνθημα τῆς «άπελευθέρωσης τῆς έγκυρης γνώμης» δέν είναι παρά ή μοντέρνα παραλλαγή τοῦ άστικού ύποκειμενισμού, άναπόσπαστο κομμάτι τῆς άστικής ιδεολογίας, τὸ όποιο άποσκοπεῖ στή διάβρωση τῆς διάνοησης και ειδικώτερα τῆς προοδευτικῆς διάνοησης και τῆς νεολαίας, μέ τήν λεγόμενη «πνευματική έλευθερία». Στήν πραγματικότητα, ή πείρα δείχνει πώς είναι άδύνατο να ζεῖ κανείς μέσα σέ συνθηκες ταξικῆς πάλης και να μην εξαρτάται από αὐτή τήν πάλη. Ἐπί πλέον, δέν θά ἦταν καν δυνατό να περιγράψει κανείς τὰ κοινωνικά γεγονότα και, βασιζόμενος πάνω σ' αὐτά να κάμει και τις πιο άπλές άκόμη ύποδείξεις, χωρίς να γνωρίζει έκ τῶν προτέρων τόν σκοπό τῆς μελέτης, ό όποίος φέρει άναπόφευκτα τήν σφραγιδα τῆς τάξης πού εκπροσωπεῖ ό μελετητής. Είναι γι' αὐτό τὸ λόγο, πού, ὅλοι εκείνοι πού κηρύσσουν τήν «άποιδεολογοποίηση», παρ' ὅλον ὅτι παρουσιάζουν τις άπόψεις τους σαν να έπρόκειτο για μιάν άπλή θεωρητική και επιστημονική συζήτηση, στήν πραγματικότητα έχουν ιδεολογικούς και άντιδραστικούς στόχους, στήν πραγματικότητα υπερασπίζονται τὸ καπιταλιστικό σύστημα. Αὐτοί οι σκοποὶ γίνονται ὀλοκάθαροι ὅταν, από τις γενικές εκτιμήσεις πάνω στήν ιδεολογία περ-

νοῦν στα πρακτικά προβλήματα, και ὅταν διακηρύσσουν πώς στήν «βιομηχανική κοινωνία» τὰ κοινωνικά προβλήματα λύνονται ὄχι διαμέσου τῶν μαζικῶν κινημάτων πού εμπνέονται από τήν ιδεολογία, αλλά από τούς τεχνικούς, από τὰ συγκεκριμένα προγράμματα και τις μερικές μεταρρυθμίσεις τῶν άστικῶν κυβερνήσεων, από τις συστάσεις και τις συμβουλές τῶν ειδικῶν οι ὅποιοι, ύποτίθεται, «γνωρίζουν καλά τή δουλειά τους και βρίσκονται πάνω από πολιτικές και ιδεολογικές τοποθετήσεις». Ἔτσι, οι θεωρητικοί τῆς «άποιδεολογοποίησης» προσπαθοῦν να παρουσιάσουν τὸ άστικό Κράτος σαν ένα ὄργανο τῆς «άξιοκρατίας», δηλαδή ένα ὄργανο πού αποτελείται μονάχα από ειδικά, εμπειρα, ικανά και πρακτικά πρόσωπα τὰ όποια κατέχουν τις θέσεις τους ἔνεκα τῆς επιστημονικῆς τους «άξίας» και τῶν ικανότητων τους, ανεξάρτητα από τήν καταγωγή και τήν ταξική τους αντίληψη.

Μ' άλλα λόγια, αὐτό αφήνει να εννοηθεῖ πώς στις καπιταλιστικές χώρες δέν ύπάρχει πια κυρίαρχη πολιτική δύναμη πού να μπορεί να έξασκει τή δική της δικτατορία διαμέσου τοῦ Κράτους, γιατί τὸ κράτος έχει μετατραπεί, ύποτίθεται, σέ «μιάν έπιτροπή για τήν διεύθυνση τῶν κοινῶν ύποθέσεων ὀλόκληρης τῆς κοινωνίας»! Στήν πραγματικότητα, στις καπιταλιστικές χώρες, και ειδικά στις Ἐνωμένες Πολιτείες, Ἄγγλία, Ἰαπωνία κ.λ.π., ή έξουσία ποτέ δέν ἦταν τόσο πολύ συγκεντρωμένη στα χέρια τῆς οἰκονομικῆς ὀλιγαρχίας ὅσο σήμερα. Είναι γεγονός πώς τὸ καπιταλιστικό Κράτος χρησιμοποιεῖ ένα μεγάλο αριθμό ειδικῶν πού ασχολοῦνται μέ τις ύποθέσεις του, αλλά στήν πραγματικότητα ή έξουσία βρίσκεται στα χέρια μερικῶν προσώπων πού αποτελοῦν τήν οἰκονομική ὀλιγαρχία. Ἔτσι, στις Ἐνωμένες Πολιτείες, οι στατιστικές πού δίνει τὸ βιβλίο «Οι άνθρωποι πού κυβερνοῦν» (κυκλοφόρησε στις Ε.Π.Α. τὸ 1971) ἀποκαλύπτουν πώς ή έξουσία βρίσκεται στα χέρια 180 προσώ-

πων. Ἡ πλατειὰ χρῆση τῶν ἠλεκτρονικῶν μηχανῶν, τῆς κυβερνητικῆς καὶ τῶν μαθηματικῶν μεθόδων καὶ μοντέλων στὸν τομέα τῆς διοίκησης, δὲν ἀλλάζει σὲ τίποτα τὴν ταξικὴ οὐσία τοῦ ἀστικοῦ Κράτους, τοῦ ὁποίου τὸ κύριο καθῆκον εἶναι νὰ πολλαπλασιάσει τὴ δύναμη μιᾶς χούφτας ἐκμεταλλευτῶν γιὰ νὰ κυριαρχοῦν καὶ νὰ καταπιέζουν τὴν πλειοψηφία τοῦ πληθυσμοῦ, τίς πλατειῆς ἐργαζόμενες μάζες. Εἶναι γι' αὐτὸ πού, μὲ τὸ νὰ διακηρύσσει κανεὶς μέσα σ' αὐτὲς τίς συνθῆκες, πὼς τὰ θεμελιακὰ πολιτικὰ προβλήματα ἔχουν λυθεῖ καὶ πὼς ἡ ἰδεολογία ἔχει ἀντικατασταθεῖ ἀπὸ τὴν «κοινωνικὴ τεχνικὴ», ὅπως κάνουν οἱ προπαγανδιστὲς τοῦ «ἰδεολογικοῦ ἀφοπλισμοῦ», δὲν κάνει τίποτα ἄλλο παρὰ νὰ ἐξωραΐζει τὸν κρατικομονοπωλικὸ καπιταλισμὸ μὲ σκοπὸ νὰ τὸν ἀνακηρύξει αἰώνιο.

Ἐμβαθύνοντας ἀκόμη περισσότερο σ' αὐτὴ τὴν θέση πού «ἀπολυτοποιεῖ» τὸν ρόλο τῆς τεχνικῆς καὶ τῶν τεχνοκρατῶν μέσα στὴν κοινωνικὴ ζωὴ, οἱ ἀστοὶ ἰδεολόγοι ἰσχυρίζονται πὼς «στὴν βιομηχανικὴ κοινωνία παρουσιάζεται ἓνας νέος τρόπος ἀντιμετώπισης τῶν προβλημάτων, καὶ αὐτὸς εἶναι ἡ προσέγγιση ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῆς τεχνικῆς, ἡ ὁποία ἀντιτίθεται στὴν ἰδεολογικὴ προσέγγιση». Ἡ «ἀπολυτοποίηση» τῆς τεχνικῆς πλευρᾶς τῶν κοινωνικῶν προβλημάτων ἀνανακλᾶ στὴν πραγματικότητα τὴν ἐπανεμφανιζόμενη τάση στὴν πρακτικὴ δράση τῆς ἀστικῆς τάξης, τῶν ἀστικῶν κομμάτων, τοῦ ἀστικοῦ κράτους καὶ ὅλων τῶν ἀστικῶν θεσμῶν, νὰ παρουσιάζονται τὰ ὀξυμένα κοινωνικὰ προβλήματα, οἱ βαθειὲς ἀντιθέσεις καὶ οἱ μεγάλες κρίσεις πού μαστίζουν τίς καπιταλιστικὲς χῶρες, σὰν ἀπλὰ τεχνικὰ καὶ διοικητικὰ προβλήματα. Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο στοχεύουν ἀπὸ τὴ μιὰ, στὴ σμίκρυνση τῶν ὀξυμένων κοινωνικῶν προβλημάτων, καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη, στὸ νὰ δημιουργήσουν τὴν αὐταπάτη στὶς μάζες πὼς, αὐτὰ τὰ προβλήματα «ἔχουν ἓνα χαρακτήρα καθαρὰ τεχνικὸ καὶ διοικητικὸ», καὶ πὼς θὰ βροῦν τὴ λύση τους μὲσω τῆς τελειοποίη-

σης τῆς διοίκησης κ.λ.π., χωρὶς τὴν καταφυγὴ στὴν πάλη τῶν τάξεων καὶ στὶς ἐπαναστάσεις.

Στὴν ἐποχὴ τῆς ἐπιστημονικο-τεχνικῆς ἐπανάστασης, σύμφωνα μὲ τὸν ἀμερικανὸ κοινωνιολόγο Ντ. Μπέλλ, ἡ κοινωνικὴ θέση τῶν ἀτόμων, καὶ εἰδικὰ τῆς νεολαίας, ἐξελίσσεται ραγδαῖα καί, γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ βροῦν τὴ σωστὴ κατεύθυνση, θὰ πρέπει νὰ ἀπαλλαγοῦν ἀπὸ τὴν ἰδεολογία, νὰ βροῦν νέες ἀξίες «ὄχι ἰδεολογικὲς», καὶ νὰ ἀποκτήσουν τὴν «κοινωνικὴ τους εὐκαρμία, μ' ἄλλα λόγια νὰ προσαρμοστοῦν στὸ ὑπάρχον κοινωνικὸ σύστημα. (Ντ. Μπέλλ: Τεχνοκρατία καὶ Πολιτικὴ, στὸ περ. ΣΕΡΒΕΪ, 1971, ἀρ. 1).

Παρουσιάζοντας τὴν «τεχνικὴ προσέγγιση» τῶν προβλημάτων σὰν τὴν μόνη σωστὴ καὶ σὰν μιὰ «νέα ἀξία», οἱ ἀστοὶ ἰδεολόγοι ἐπιδιώκουν νὰ ἀναμορφώσουν τὴν συνείδηση τῶν ἀνθρώπων, νὰ τοὺς μετατρέψουν σὲ ρομπότ καὶ σὲ ὄντα χωρὶς ἀναπτυγμένες ἰδέες, νὰ καλλιεργήσουν σ' αὐτοὺς ἓνα αἶσθημα ἀπάθειας ἀέναντι σὲ κάθε κοινωνικὴ καὶ πολιτικὴ δραστηριότητα. Αὐτὸς ὁ τρόπος ἀντιμετώπισης τῆς «καθαρὰ τεχνικῆς πλευρᾶς» τῶν προβλημάτων, ἐξυηρετεῖ ἄμεσα τὰ συμφέροντα τῆς ἀστικῆς τάξης.

Εἶναι γι' αὐτὸ τὸ λόγο πού, καταπολεμώντας τὸν ἰδεολογικὸ τρόπο προσέγγισης τῶν προβλημάτων, ἡ θεωρία τῆς «παρακμῆς τῆς ἰδεολογίας» στοχεύει στὸ νὰ στρέψει τὴν κοινὴ γνώμη ἐνάντια στὴν προσέγγιση τῶν προβλημάτων πού ἔχει σὰν βάση τίς ταξικὲς θέσεις τοῦ προλεταριάτου, νὰ ἐμποδίσει τὴν ταξικὴ συνειδητοποίηση τῶν διαφορῶν στρωμάτων τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ νὰ παρουσιάσει τὴν πάλη τῶν ἐργαζόμενων μαζῶν σὰν μιὰ πάλη χωρὶς ἔννοια καὶ «βλαβερὴ γιὰ τὰ συμφέροντα τοῦ ἔθνους», γιὰτὶ θ' ἀποτελοῦσε ἐμπόδιο, τάχα, στὴν ἀνάπτυξη τῆς ἐπιστημονικο-τεχνικῆς ἐπανάστασης, στὴν ἐφαρμογὴ τῶν

κυβερνητικῶν προγραμμάτων καὶ μεταρρυθμίσεων, κλ.π. Μερικοὶ ἀμερικανοὶ κοινωνιολόγοι ὑποστηρίζουν ἀκόμη πῶς, ἂν οἱ Ἑνωμένες Πολιτεῖες βρίσκονται σ' ἓνα ἐπίπεδο οἰκονομικῆς ἀνάπτυξης ψηλότερο ἀπὸ τίς ἄλλες χῶρες, αὐτὸ εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς «σκεπτικιστικῆς στάσης τῶν ἀμερικανῶν ἀπέναντι στὴν ἰδεολογία», τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀμερικανικοῦ πραγματισμοῦ. «Στὴ χώρα μας — γράφει ὁ ἀμερικανὸς κοινωνιολόγος Α. Σλέσινγκερ — οἱ ἐμπειρικές, πρακτικές καὶ πραγματικές ἰδέες ἀποδείχτηκαν περισσότερο ζωγόνες».

Αὐτὴ ἡ «ἀμερικάνικη ἐμπειρία» συστήνεται ἀπὸ τοὺς ἀστοὺς ἰδεολόγους στὶς ἄλλες χῶρες, καὶ ἰδιαίτερα στὶς ὑπανάπτυκτες χῶρες. Πρὸς αὐτὸ τὸν σκοπὸ, κάνουν μιά μεγάλη διαφήμιση στὰ προγράμματα τῶν ἀμερικανῶν προέδρων: τῆς «πάλης ἐνάντια στὴν φτώχεια», τῆς «οἰκοδόμησης τῆς μεγάλης κοινωνίας», τῆς «νέας τεχνολογικῆς πολιτικῆς» τοῦ Νίξον κ.λ.π. (1). Οἱ θεωρητικοὶ τῆς «ἀποϊδεολογοποίησης», διαστρεβλώνοντας τὴν ταξικὴ φύση τῶν προβλημάτων προσπαθοῦν νὰ βάλουν τίς ἐπιτυχίες τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τεχνικῆς στὴν ὑπηρεσία τῆς νεο-ἀποικιακῆς πολιτικῆς τῶν Ἑνωμένων Πολιτειῶν. «Τὰ συμφέροντα τῆς ἀνθρωπότητας — διακήρυξε ὁ Νίξον στὴν ὁμιλία του μπροστὰ στὸ Κογκρέσσο στὶς 27 Φεβρουαρίου 1971 — δὲν μποροῦν νὰ ἐξασφαλιστοῦν παρὰ μόνο μέσα ἀπὸ τὴν μέγιστη ἀνταλλαγὴ πληροφοριῶν». Ὁ σκοπὸς τῆς «τεχνολογικῆς» πολιτικῆς τοῦ Νίξον (καὶ ὄλων τῶν προέδρων τῶν Ε.Π.Α.) καὶ τῆς προπαγάνδας πού τῆς γίνεται σὰν ἓνα μοντέλο ἀποϊδεολογοποίησης, εἶναι ἀκριβῶς ἡ συγκάλυψη τῆς ἐπιθετικῆς πολιτικῆς, τῆς πολιτικῆς τῆς καταπίεσης καὶ τῆς ἐκμετάλλευσης πού ἀκολουθεῖ ὁ ἀμερικάνικος ἰμπεριαλισμὸς ἀπέναντι στοὺς ἄλλους λαοὺς καὶ τίς ἄλλες χῶρες. Ἡ ἐπέμβαση στὶς ἐσωτερικὲς ὑποθέσεις τῶν ἄλλων χωρῶν, ἡ ἐγκαθίδρυση μεγάλου ἀριθμοῦ στρατιωτικῶν βάσεων σὲ πολλὰ σημεῖα τοῦ κόσμου δὲν ἀποτελοῦν κα-

θόλου ἀπλᾶ τεχνολογικὰ προβλήματα!

Κατὰ τὸν ἴδιον τρόπο, ὁ ἰσχυρισμὸς πῶς, στὶς Ἑνωμένες Πολιτεῖες, τὰ κοινωνικὰ προβλήματα ἔχουν λυθεῖ «χάρη στὸν ἀμερικανικὸ πραγματισμὸ» καὶ στὰ κυβερνητικὰ προγράμματα, δὲν εἶναι παρὰ μόνο διαστρεβλωση τῆς ἀλήθειας καὶ τῆς πραγματικότητας καὶ μιὰ ἀξιοθρήνητη προπαγάνδα. Ἡ Ζωὴ ἔχει ἀποδείξει τὸ ἀντίθετο. Ἀπόδειξε πῶς τὰ ὀξυμένα κοινωνικὰ προβλήματα, οἱ βαθειὲς ἐσωτερικὲς καὶ ἐξωτερικὲς ἀντιθέσεις στὶς ὁποῖες ἔχει βυθιστεῖ ὁ ἰμπεριαλισμὸς, συνεχῶς ἐπιδεινώνονται. Σύμφωνα μὲ τίς ὁμολογίες τῶν ἴδιων τῶν ἀμερικανῶν κοινωνιολόγων, στὶς Ἑνωμένες Πολιτεῖες 33 ἑκατ. ἄνθρωποι ζοῦν σήμερα στὴν ἐξαθλίωση ἢ σχεδὸν στὴν ἐξαθλίωση. Τὸ 1972, οἱ ἄνεργοι στὶς πιὸ ἀναπτυγμένες καπιταλιστικὲς χῶρες, ἦσαν περίπου 10.648.000. Ἄν σ' αὐτὰ προσθέσει κανεὶς καὶ τὴν οἰκονομικὴ κρίση πού ἐπιδεινώνεται, τίς νομισματικὲς κρίσεις, τὸν αὐξανόμενον πληθωρισμὸ, τὴν συνεχῆ ἀνοδοτῶν τιμῶν καὶ τῶν φόρων πού βαραινοῦν στοὺς ὤμους τῶν ἐργαζόμενων μαζῶν, τότε βλέπει κανεὶς πόσο ἀβάσιμες καὶ ψεύτικες εἶναι οἱ διαβεβαιώσεις γιὰ «τὴν ἐπίλυση ὄλων τῶν κοινωνικῶν προβλημάτων ἀπὸ τὸν καπιταλισμὸ»!

Στὴν πραγματικότητα, οἱ ἐργαζόμενες μάζες τῶν καπιταλιστικῶν χωρῶν δὲν πιστεύουν στὰ κηρύγματα τῶν λακέδων τῆς ἀστικῆς τάξης καὶ ἐντείνουν ἀπὸ χρόνον σὲ χρόνον τὸν ἀγῶνα τους ἐνάντια στὸ κεφάλαιο, τὴν καταπίεση καὶ τὴν ἐκμετάλλευση. Στὴν περίοδο ἀπὸ Γενάρη ἕως Ὀκτώβρη 1973, στὶς κυριώτερες καπιταλιστικὲς χῶρες, πάνω ἀπὸ 44 ἑκατ. ἐργάτες καὶ ἐργαζόμενοι συμμετεῖχαν σὲ ἀπεργίες, ἐνῶ στὶς Ἑνωμένες Πολιτεῖες μετρήθηκαν 4300 ἀπεργίες στοὺς πρώτους 9 μῆνες τοῦ 1973. Αὐτὸ πού εἶναι σημαντικό, εἶναι τὸ γεγονὸς πῶς αὐτὲς οἱ ἀπεργίες ἀγκαλιάζουν ὄλο καὶ πιὸ πολὺ ὄχι μόνο τὴν ἐργατικὴ τάξη ἀλλὰ ἀκόμη καὶ ἄλλα στρώματα τοῦ πληθυσμοῦ τὰ ὁποῖα θεωροῦνταν πρὶν

σάν «συγχωνευμένα» στο καπιταλιστικό σύστημα. Πέρα από την αύξηση του αριθμού των απεργιών παρατηρείται και μιὰ σὲ βάθος ἀνάπτυξη τῶν απεργιῶν τούτων, τῶν δεσμών τους μὲ πολιτικὲς διεκδικήσεις καὶ σάν τέτοιες, οἱ απεργίαι αὐτὲς διαδραματίζουν ἓνα σπουδαῖο ρόλο στὴ συγκρότηση τῆς ταξικῆς πολιτικῆς συνείδησης τῶν ἐργαζομένων.

Ὅλα τοῦτα δείχνουν πὼς οἱ θέσεις καὶ οἱ ἀπόψεις γύρω ἀπὸ τὴν «ἀρμονία» ἀνάμεσα στὸ κεφάλαιο καὶ τὴν ἐργασία, γύρω ἀπὸ τὴν «συμμετοχὴ» τῶν ἐργατῶν στὴν διοίκηση τῶν ἐπιχειρήσεων, γύρω ἀπὸ τὴν ἀντίληψη τῶν κοινωνικῶν προβλημάτων σάν ἀπλὰ τεχνικὰ καὶ διοικητικὰ προβλήματα καί, ἀκόμη χειρότερα, σάν προβλήματα ἀπὸ τοῦδε καὶ στὸ ἐξῆς λυμένα, εἶναι ξεκάθαρες

αὐταπάτες ποὺ δὲν ἀνταποκρίνονται στὴν πραγματικότητα καὶ πὼς βρισκόμαστε μπροστὰ σὲ μιὰ τακτικὴ τῆς ἀστικῆς τάξης στὴ σημερινὴ ἰδεολογικὴ πάλη. Τὰ κοινωνικὰ προβλήματα, οἱ ἀντιθέσεις καὶ οἱ πληγὲς τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ δὲν μποροῦν νὰ διαγραφοῦν ἀπὸ καμμιά ἐπιστημονικὴ ἢ τεχνικὴ πρόοδο. Δὲν θὰ μπορέσουν νὰ λυθοῦν καὶ δὲν θὰ λυθοῦν παρὰ μόνο μὲ τὴν προλεταριακὴ ἐπανάσταση καθοδηγούμενη ἀπὸ τὴν μαρξιστικὴ - λενινιστικὴ ἰδεολογία.

(1) Τὸ ἄρθρο γράφτηκε τὴν ἐποχὴ ποὺ πρόεδρος τῶν Ε.Π.Α. ἦταν ὁ Νίξον, γι' αὐτὸ καὶ οἱ ἀναφορὲς σὲ λόγους του, ὅπως πρὸς κάτω στὸ ἄρθρο. (Σημείωση τῆς μετάφρασης).

Σημ. (1): «ἀποϊδεολογοποίηση»: ὁ ὅρος ἐξηγεῖται πρὸς κάτω στὸ ἄρθρο σάν «παρακμὴ τῆς ἰδεολογίας». (σημ. Α.Ν.).

(Συνεχίζεται)

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΠΑΛΙΝΟΡΘΩΣΗΣ ΤΟΥ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΥ ΣΤΗ ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΠΟΨΕΙΣ ΕΝΟΣ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΗ

4ον Μέρος

Η ΤΑΞΙΚΗ ΠΑΛΗ
ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ ΜΕΤΑ ΤΗΝ
ΚΑΤΑΛΗΨΗ ΤΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

Στὸ 7ον Συνέδριο τῶν Σοβιέτ τὸν Νόβερη τοῦ 1936 κάμνοντας, ὁ Στάλιν τὸν ἀπολογισμό του στὸν μετασχηματισμὸ τῶν μορφῶν ἰδιοκτησίας στὴν Σοβιετικὴ Ἐνωση, γιὰ τὴν περίοδο 1924—1936 ὑποστήριξε «Δὲν ὑπάρχει πιά κεφαλαιοκρατικὴ τάξη στὴν βιομηχανία οὔτε τάξη

Κουλάκων στὴν Γεωργία. Οὔτε ἔμποροι καὶ κερδοσκόποι στὸ ἐμπόριο ἔτσι ὅλες οἱ τάξεις τῶν ἐκμεταλλευτῶν ξεκαθαρίστηκαν».

Ἐὰν δεχτοῦμε αὐτὴ τὴν θέση τοῦ Στάλιν αὐτὸ σημαίνει, πὼς στὴν κοινωνία τῆς ΕΣΣΔ ὑπῆρχαν πιά «ἡ ἐργατικὴ τάξη, ἡ τάξη τῶν ἀγροτῶν καὶ οἱ διανοούμενοι». Ἐνῶ ἡ τάξη τῶν ἐκμεταλλευτῶν ἔχει ἐκλείψει.

Κρίνοντας ὁ Σάρλ Μπετελέμ τὴν ἄποψη αὐτὴ τοῦ Στάλιν λέγει «Συμ-

περασματικά, αυτό το μέρος της εισηγήσης θεβαιώνει έπομένως, πώς οί ταξικές, οικονομικές και πολιτικές αντιθέσεις (μεταξύ έργατων και διανοουμένων) πέφτουν και έξαφανίζονται.

» Η άποδοχή της θέσης αυτής άποτελεί έμπόδιο για την άνάλυση των αντιφάσεων, που στην πραγματικότητα, έξακολουθούν να έκδηλώνονται στην Σοβ. Ένωση. Κάνει άκατανόητη την ιδέα, ότι το προλεταριάτο θά μπορούσε να χάσει την έξουσία προς όφελος μιās όποιασδήποτε άστικής τάξης, άφου αυτή φαίνεται να μην μπορεί πιά να ύπάρξει, έκτός άν «άνασυσταθεί» ή ιδιωτική κεφαλαιοκρατική ιδιοκτησία. Μιά τέτοια θέση άφοπλίζει το προλεταριάτο, πείθοντας το, πώς, ή πάλη των τάξεων έχει άπό δω και έμπρός τελειώσει.

» Η ζωή άνέλαβε να δείξει (ή μάλλον να ύπενθυμίσει), ότι ή μεταμόρφωση των νομικών μορφών ιδιοκτησίας, δέν είναι άρκετή για να έξαφανισθούν οί συνθήκες για την ύπαρξη των τάξεων και έπομένως ούτε οί συνθήκες για την πάλη των τάξεων. Στην πραγματικότητα οί συνθήκες αυτές ένυπάρχουν, όχι μέσα στις νομικές μορφές της ιδιοκτησίας — ό Μάρξ και ό Λένιν έπέμειναν συχνά σ' αυτό — άλλά μέσα στις παραγωγικές σχέσεις».

Είδαμε προηγούμενα πώς και μετά την κατάληψη της έξουσίας διατηρούνται τρείς μορφές οικονομίας, που άντιπροσωπεύουν τρείς τάξεις. Η ταξική πάλη συνεχίζεται, έτσι, και όξύνεται μετά την κατάληψη της έξουσίας. Ό Λένιν ύποστήριζε πάντα πώς «οί τάξεις παραμένουν και θά παραμένουν στην έποχή της διχτατορίας του προλεταριάτου», «ή καθεμιά τροποποιήθηκε» πράγμα φυσικά που τροποποίησε και τις σχέσεις των τάξεων και την μορφή της ταξικής πάλης.

Βασική προϋπόθεση για το μεταβατικό αυτό προτσές τονίζει ό Μάρξ για να φτάσουμε στην πλέρια κατάργηση των ταξικών αντιθέσεων είναι ή διχτατορία του προλεταριάτου.

«Ό ιστορικός ρόλος της διχτατορίας του προλεταριάτου δέν είναι μόνο να μεταμορφώσει τις μορφές ιδιοκτησίας, άλλά και — πράγμα που άπαιτεί μιá περίπλοκη και μακρόχρονη προσπάθεια — να μετασχηματίσει την κοινωνική διαδικασία ιδιοποίησης και, μ' αυτό να καταστρέψει τις παλιές παραγωγικές σχέσεις και να οικοδομήσει νέες έξασφαλίζοντας έτσι, το πέραςμα άπό τον κεφαλαιοκρατικό τρόπο παραγωγής στον κομμουνιστικό τρόπο παραγωγής...» (Σάρλ Μπετελέμ «οί ταξικοί άγώνες στην ΕΣ. ΣΔ» 1η περίοδος, 1917, 1923).

Άπό όλα αυτά προκύπτει, πώς βασικό καθήκον της έπανάστασης είναι, όχι μόνο ή «μεταμόρφωση των νομικών σχέσεων ιδιοκτησίας, μα ό μετασχηματισμός του συνόλου των κοινωνικών σχέσεων γι' αυτό άκριβώς ό Λένιν έπιμένει τόσο συχνά στην ούσιαστική αυτή ιδέα, πώς είναι σχετικά «εύκολο να άρχίσεις την σοσιαλιστική έπανάσταση» ιδιαίτερα όμως δύσκολο «να την συνεχίσεις και να την όδηγήσεις στο τέρμα της». (βλ. πιο πάνω έργο).

Και πραγματικά άν ή ταξική πάλη δέν συνεχίζεται μετά την κατάληψη της πολιτικής έξουσίας, τότε ποιά ή σημασία της διχτατορίας του προλεταριάτου; Πάνω σε ποιόν έφαρμόζεται αυτή ή διχτατορία;

Βέβαια, είναι άδύνατο στην σύνομη αυτή εργασία να άναπτυχθούν σε θάθος και πλάτος, όλες οί αντιφάσεις, που έτρεφε μέσα της, ή Σοβιετική οικονομία και οί όποιες όδήγησαν σταδιακά στην παλινόρθωση του καπιταλισμού. Έτσι, πιο κάτω θά προσπαθήσω να έντοπίσω και να αναλύσω μερικές σύντομα.

**ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΝΤΙΦΑΣΕΙΣ
ΤΗΣ ΣΟΒΙΕΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
ΠΟΥ ΕΠΑΙΞΑΝ ΡΟΛΟ ΣΤΗΝ
ΠΑΛΙΝΟΡΘΩΣΗ ΤΟΥ
ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΥ**

Π Ρ Ω Τ Η: Ά ν τ ί θ ε σ η

Έργατικῆς Τάξεως καὶ Ἀγροτικῆς — Πόλης, Χωριού.

Μετὰ τὸ πέρασμα στὸ σοσιαλιστικὸ προτσῆς ἀνάπτυξης, ὅπως εἶδαμε καὶ πιὸ πρὶν, παραμένουν ἀκόμα βασικὲς μορφές τῆς καπιταλιστικῆς οἰκονομίας. Εἶναι ἀκριβῶς αὐτὲς οἱ καπιταλιστικὲς μορφές οἰκονομίας πού πρέπει νὰ μετασχηματιστοῦν ἀπὸ τὴν διχτατορία τοῦ προλεταριάτου σὲ σοσιαλιστικὲς.

Βασικώτερη αὐτῶν τῶν μορφῶν εἶναι ἡ ἐμπορευματικὴ παραγωγή. Στὸ «Κεφάλαιο» ὁ Μάρξ ἀποδείχνει, πῶς ὅπου ἡ ἐμπορευματικὴ μορφή ξαπλώνεται καὶ γενικεύεται ἐμφανίζεται φυσιολογικὰ ἡ καπιταλιστικὴ ἐκμετάλλευση, καὶ πῶς ὁ καπιταλισμὸς εἶναι στὴν οὐσία τὸ ἀνώτατο στάδιο τῆς ἐμπορευματικῆς παραγωγῆς. Μὲ βάση αὐτὴν τὴν ἐπιστημονικὴ ἀλήθεια ἡ ἐμπορευματικὴ παραγωγή ἀποτελεῖ τὸν μεγαλύτερο κίνδυνο γιὰ τὴν παλινόρθωση τοῦ καπιταλισμοῦ στὴν περίοδο τῆς διχτατορίας τοῦ προλεταριάτου, ἀφοῦ στὴν οὐσία, ὅπως ἀναλύει ὁ Μάρξ στὸ ΚΕΦΑΛΑΙΟ συνεπάγεται τὴν πρωταρχικὴ συσσώρευση Κεφαλαίου. Ἀναμφίβολα ἂν αὐτὴ ἡ ἐμπορευματικὴ παραγωγή δὲν ξεπεραστεῖ σωστὰ εἶναι ἐκεῖνη πού θὰ γεννᾷ καθημερινὰ καπιταλίστες.

Κοντὰ σ' αὐτὰ ἡ ἐμπορευματικὴ παραγωγή δὲν στέκει ἡ μόνη αἰτία γιὰ τὸ ξεναγέννημα τοῦ καπιταλισμοῦ. Ἡ ἐμπορευματικὴ παραγωγή δίνει στὰ προϊόντα τῆς ἐργασίας τὴν μορφή τοῦ ἐμπορεύματος, ὅμως φέρνει ἀκόμα καὶ στὴν ἐργασία (δηλαδὴ στὴν ἐργατικὴ δύναμη τοῦ ἀνθρώπου) τὴν μετατροπὴ τῆς σὲ ἐμπόρευμα, πρᾶγμα πού ἀποτελεῖ βασικὴ προϋπόθεση τῆς ἀνάπτυξης τοῦ καπιταλισμοῦ.

Ἡ μικροεμπορευματικὴ παραγωγή στὸ Σοσιαλιστικὸ προτσῆς ἐκπροσωπεῖται κύρια ἀπὸ τὰ «ἀγροτικὰ νοικοκυριά καθὼς καὶ ἀπὸ τοὺς ἐπαγγελματίες, τοὺς βιοτέχνες καὶ τοὺς ἄλλους μικροπαραγωγούς, πού δὲν χρησιμοποιοῦν μισθωτὴ ἐργασία. Στὴ Σοβιετικὴ Ἐνωση στὰ 1923) 24 ἡ μορφή αὐτὴ ἐπικρατοῦσε

καὶ ἔδινε τὰ 51% τῆς συνολικῆς παραγωγῆς τῆς λαϊκῆς οἰκονομίας». (Βάσεις Μ.Λ. ἔκδοση Σοβ. Ἀκαδ. Ἐπιστημῶν 1960).

Κοντὰ σ' αὐτὰ πρέπει νὰ σημειωθεῖ, πῶς στὴν πρώτη φάση τοῦ Σοσιαλιστικοῦ προτσῆς τὰ μέλη τῶν κολχόζ μποροῦν νὰ διατηροῦν μικροὺς δικούς τους κλήρους, γιὰ νὰ καλύπτουν τὶς βασικὲς τοὺς ἀνάγκες σὲ λαχανικά, ὄσπρια, φρούτα κλπ., γιατί ἡ ἐθνικὴ οἰκονομία δὲν εἶναι ἀκόμη ἱκανὴ νὰ καλύπτει ὅλες αὐτὲς τὶς ἀνάγκες.

Σ' αὐτὴ τὴν κοινωνικὴ φάση ἡ διατήρηση αὐτῶν τῶν καπιταλιστικῶν μορφῶν οἰκονομίας εἶναι ἐπιβεβλημένη καὶ ἀναγκαία. Καμιὰ βία δὲν μπορεῖ νὰ ἐξασκηθεῖ πάνω στὴν ἀγροτικὰ καὶ στοὺς μικροὺς ἰδιοχτῆτες ἀπὸ τὴν ἐπανάσταση. Τονίζοντας τὴ σημασία αὐτῆς τῆς θέσης ὁ Ἐνγκελς λέγει: «Ὅταν θὰ καταλάβουμε τὴν κρατικὴ ἐξουσία, δὲν θὰ πρέπει οὔτε νὰ σκεφτοῦμε, ὅτι εἶναι δυνατὸ μὲ τὴ βία νὰ ἀπαλλοτριώσουμε τοὺς μικροὺς ἀγρότες (ἀδιάφορο ἂν θὰ γίνεῖ αὐτὸ μὲ ἀποζημίωση ἢ ὄχι), ὅπως θὰ ἀναγκασθοῦμε νὰ κάνουμε γιὰ τοὺς μεγάλους γαιοκτῆμονες. Τὸ καθήκον μας ἀπέναντι στοὺς μικροὺς ἀγρότες συνίσταται, πρὶν ἀπ' ὅλα, στὸ νὰ μετατραπῆ ἡ ἀτομικὴ τοὺς παραγωγή καὶ περιουσία σὲ συντροφικὴ, ὄχι μὲ ἀναγκαστικὸ τρόπο, ἀλλὰ μὲ τὸ παράδειγμα καὶ τὴν προϋπόθεση ὅτι θὰ δοθεῖ κοινωνικὴ βοήθεια γι' αὐτὸ τὸν σκοπὸ».

Ἡ πιὸ κατάλληλη μέθοδος γιὰ τὴν μετατροπὴ τῆς ἀγροτικῆς περιουσίας σὲ κοινωνικὴ εἶναι ἡ κολλεχτιβοποίηση καὶ ὁ συνεταιρισμὸς. Πάνω σ' αὐτὸ τὸ θέμα ὁ Λένιν λέγει: «...Τὸ καθεστῶς τῶν πολιτισμένων συνεταιρισμένων ἀγροτῶν, μὲ κοινωνικὴ ἰδιοχτησίαν στὰ μέσα παραγωγῆς μὲ τὴν ταξικὴ νίκη τοῦ προλεταριάτου κατὰ τῆς ἀστικῆς τάξεως αὐτὸ εἶναι τὸ σοσιαλιστικὸ καθεστῶς». Ξεκινώντας ἀπὸ αὐτὴ τὴν θέση ὁ Λένιν ἐπεξεργάσθηκε τὸ γνωστὸ «συνεταιριστικὸ σχέδιο», ἔνα σχέδιο τεράστιας σημασίας γιὰ τὸ πέρασμα τῶν ἀγροτῶν στὸ δρό-

μο για τόν σοσιαλισμό.

Ἡ πιὸ πάνω πραγματικότητα δείχνει, πὼς ἡ ἐργατικὴ τάξη, μετὰ τὸ πέρασμα στὸ σοσιαλιστικὸ προτσὲς ἀνάπτυξης δὲν μπορεῖ νὰ ἐλέγχει ἄμεσα τὴν ἀγροτικὴ μικροεμπορευματικὴ παραγωγή. Ἡ ἀδυναμία αὐτῆ ἀναπτύσσεται ἀπὸ δυὸ παράγοντες, πρῶτον διότι ἡ παραγωγή αὐτῆ εἶναι διασκορπισμένη σ' ὅλη τὴν χώρα καὶ δεύτερον, διότι ἡ ἀγροτιά εἶναι ὁ φυσικὸς σύμμαχος τοῦ προλεταριάτου στὴν ἐπανάσταση καὶ δὲν μπορεῖ νὰ ἐξασκήσει πάνω της κανένα μέτρο ἀπαλλοτροίωσης.

Ἔτσι καὶ μετὰ τὸ πέρασμα στὴν διχτατορία τοῦ προλεταριάτου ἡ ἀγροτιά ἐξακολουθεῖ νὰ κατέχει μέσα παραγωγῆς. Μ' ὅλα αὐτὰ σημειώνεται μιὰ βασικὴ ταξικὴ ἀντίθεση, πού διατηρεῖται στὸ σοσιαλιστικὸ προτσὲς ἀνάπτυξης ἀνάμεσα στὴν ἐργατικὴ τάξη καὶ στὴν ἀγροτιά, ἀνάμεσα στὸ χωριὸ καὶ τὴν πόλη. Μιὰ ἀντίθεση ταξικὴ, πού φέρνει ὅλα τὰ σπέρματα τῆς παλινόρθωσης τοῦ καπιταλισμοῦ.

Οἱ ἀντιθέσεις αὐτὲς τῆς πόλης καὶ τοῦ χωριοῦ, τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ τῆς ἀγροτιάς διογκώθηκαν μετὰ τὴν ἐπιβολὴ τοῦ «πολιτικοῦ κομμουνισμοῦ», μιὰ πολιτικὴ πού στάθηκε μιὰ μεγάλη ἀνάγκη γιὰ τὸ ξεπέρασμα τῶν οικονομικῶν προβλημάτων τοῦ ἐμφυλίου πολέμου. Ὅπως λέγει ὁ Λένιν ἡ πολιτικὴ αὐτὴ ἐκπλήρωσε τὸ ἱστορικὸ της καθήκον. Ὅμως, ὅπως καὶ νάχει τὸ πρᾶγμα εἶναι φανερόν, πὼς ἡ πολιτικὴ αὐτὴν δὲν ἀνταποκρινόταν στὴν ἀνάγκη ἐδραίωσης οικονομικῶν σχέσεων καὶ δεσμῶν τοῦ προλεταριάτου μετὰ τὴν ἀγροτιά. Ἀπὸ τὴν ἄλλη ὁ πολεμικὸς κομμουνισμὸς ἔφερνε μέσα του ἕνα σωρὸ σφάλματα πού ἔβλαψαν σημαντικὰ τὴν ἐπανάσταση.

Αὐτὸς εἶναι καὶ ὁ λόγος, πού μόλις τέλειωσε ὁ ἐμφύλιος ἡ ἐργατικὴ τάξη ἐφάρμοσε τὴν «Νέα οικονομικὴ πολιτικὴ» (ΝΕΠ). Ἡ νέα αὐτὴ πολιτικὴ ἐπέτρεπε τὸ ἰδιωτικὸ ἐμπόριο. Οἱ ἀγρότες μποροῦσαν, πιά, νὰ πουλοῦν στὴν ἀγορὰ τὰ πλεονάσματα τῶν προϊόντων τους, ἐνῶ οἱ

ἐμπόροι μποροῦσαν ἐλεύθερα νὰ συμμετέχουν στὸ λιανικὸ καὶ στὸ χονδρικὸ ἐμπόριο. Στὸ ἰδιωτικὸ κεφάλαιο ἐπιτράπηκαν οἱ μικρὲς βιομηχανικὲς ἐπιχειρήσεις καὶ ἕνα μέρος ἀπὸ τὶς ἐθνικοποιημένες ἐπιχειρήσεις ἀποεθνικοποιήθηκαν καὶ νοικιάστηκαν σὲ καπιταλιστές. Τὸ σύστημα τοῦ ἐφοδιασμοῦ τοῦ πληθυσμοῦ μετὰ τὸ δελτίο ἀντικαταστάθηκε ἀπὸ τὸ πλατὺ ἐμπόριο. Ὁ Λένιν κάλεσε τοὺς κομμουνιστὲς «νὰ μάθουν νὰ ἐμπορεύονται» γιὰ νὰ ἐχτοπισθεῖ ὁ ἰδιώτης καὶ νὰ ἀντικατασταθεῖ τὸ ἰδιωτικὸ ἀπὸ τὸ κρατικὸ ἐμπόριο καὶ τὸ συνεταιριστικὸ (οἱ πληροφ. ἀπὸ «Βάσεις» Μ.Λ. ἐκδ. Σοβ. ἀκαδ. ἐπιστημῶν 1960).

Σὰν ἀποτέλεσμα αὐτῆς τῆς οικονομικῆς πολιτικῆς ἦταν τὸ ξαναζωντάνεμα τῶν ἐμπορευματικῶν σχέσεων, τὸ δυνάμωμα τῶν κουλάκων, ἡ συσσώρευση ἀγαθῶν ἀπὸ τοὺς πλουσίους τοῦ χωριοῦ, ὅλα αὐτὰ σὲ βάρος τῆς ἐπανάστασης καὶ τῆς κατάργησης τῶν τάξεων.

Μπροστὰ ἀπὸ τὸν κίνδυνο τῶν κουλάκων καὶ τῶν μικροεπιχειρηματιῶν πού ξανασήκωσαν κεφάλι, τὸ προλεταριακὸ κράτος πῆρε σοβαρὰ μέτρα γιὰ τὸν περιορισμὸ τῆς ἀνάπτυξης τοῦ καπιταλισμοῦ στὰ χωριά.

Δυστυχῶς ὅμως αὐτὰ τὰ μέτρα δὲν εἶναι καὶ ἀποδείχτηκε στὴν πράξη, ἱκανὰ νὰ ἐμποδίσουν τὴν καπιταλιστικὴν οικονομικὴν ἀνάπτυξη, καὶ νὰ πετύχουν τὸν μετασχητισμὸ τῶν ἐμπορευματικῶν σχέσεων σὲ σοσιαλιστικὲς σχέσεις παραγωγῆς. Μονάχα ἡ διχτατορία τοῦ προλεταριάτου ἦταν ἱκανὴ νὰ πετύχει αὐτοὺς τοὺς στόχους, πού ἀπὸ τὴν μιὰ, ὅμως, ἐξαιτίας τῶν οικονομικῶν προβλημάτων καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη ἐξαιτίας τῶν ἰδιομορφιῶν, πού ἀναπτύξαμε πιὸ πάνω δὲν μποροῦσε νὰ ἐπιβληθεῖ στοὺς ἀγρότες. Ἡ Νέα οικονομικὴ πολιτικὴ, ἐγκαταλείφθηκε ὀριστικὰ στὰ 1928.

Ἀπὸ αὐτὴν τὴν πραγματικότητα ἐπιβεβαιώνεται, πὼς τὸ κόμμα τῶν Μπολσεβίκων, ἐνῶ ἦταν ἱκανὸ νὰ παίζει τὸν ἱστορικὸ καθοδηγητικὸ του ρόλο, νὰ ἀποτελεῖ τὴν ἐπανα-

στατική πρωτοπορία τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ τῶν μαζῶν στὶς πόλεις, ἐνῶ μπορούσε νὰ κάνει συνείδηση τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ τῶν μαζῶν στὶς πόλεις τὸν Μαρξισμό — Λενινισμό, δὲν μπορούσε νὰ παίζει τὸν ἴδιο ρόλο καὶ γιὰ τὴν ἀγροτιά (σ' ἓνα πολὺ μεγάλο βαθμὸ).

Αὐτὸς ὁ περιορισμὸς ἔπαιξε σ' ὅλη τὴν πορεία τοῦ Σοσιαλιστικοῦ προτοσῆς στὴν ΕΣΣΔ, ἓνα σοβαρὸ ρόλο, τέτοιο πού ποτὲ τὸ Μπολσεβίκικο κόμμα δὲν κατόρθωσε νὰ θεραπεύσει ὀλοκληρωτικὰ τὶς ἀντιφάσεις σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο.

Ὁ Σάρλ Μπετελέμ παρατηρεῖ πάνω σ' αὐτὸ τὸ θέμα «Βέβαια κατὰ τὴν διάρκειά τοῦ ἐμφυλίου πολέμου, ἓνα ἀποφασιστικὸ μέρος τῆς ἀγροτικῆς δέχεται (στὸν στρατιωτικὸ, ἰδίως, τομέα) τὴν πολιτικὴ ἡγεσία τοῦ μπολσεβίκικο κόμματος — πολεμάει κάτω ἀπὸ τὴν ἡγεσία του, καὶ ἐπιτρέπει, ἔτσι, στὴ Σοβιετικὴ ἐξουσία νὰ νικήσει τοὺς λευκοφρουροὺς καὶ τὶς ξένες ἐπεμβατικὲς στρατιές, ἢ προσχώρηση, ὅμως αὐτὴ δὲν σημαίνει πὼς οἱ ἀγροτικὲς μάζες προσχώρησαν μαζικὰ στὶς ἰδέες πού ὑποστήριζε τὸ μπολσεβίκικο κόμμα, οὔτε στὸν τομέα τοῦ ἐπαναστατικοῦ Μαρξισμοῦ, οὔτε, κάν, σ' ὅτι ἀφοροῦσε ἓνα μέρος ἀπὸ τὰ ἄμεσα μέτρα».

Τὸ μπολσεβίκικο κόμμα ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή τῆς ἐπικράτησης τῆς ἐργατικῆς τάξης, ἔριξε ὅλες του τὶς προσπάθειες γιὰ τὸ ξεπέραςμα τῶν τροβλημάτων αὐτῶν καὶ τὴν πραγματοποίηση τοῦ μετασχηματισμοῦ τῶν ταξικῶν σχέσεων στὸ χωριό. Ἔτσι μιὰ σειρά μέτρα ἐφαρμόστηκαν πρὸς τὸν σκοπὸ αὐτό. Ἀναφέρουμε μερικά: (Τὰ στοιχεῖα γιὰ τὰ πιὸ κάτω τὰ πῆρα ἀπὸ τὸ ἔργο τοῦ Σάρλ Μπετελέμ πού ἀναφέρω πιὸ πάνω).

α) Τὸ διάταγμα γιὰ τὴ γῆ: Ὁκτώβρης 1917. Μὲ τὸ διάταγμα αὐτὸ καταργεῖται ἡ ἀτομικὴ ἰδιοκτησία τοῦ ἐδάφους. Τὰ γαιοχτήματα τῶν κουλάκων, τοῦ κράτους καὶ τῆς Ἐκκλησίας καταλαμβάνονται ἀπὸ τὰ Σοβιέτ τῶν ἀγροτῶν. Μὲ αὐτὸ τὸ διάταγμα ἐπιχειρεῖται ἡ στερέωση

τῶν σχέσεων ἐργατικῆς τάξης καὶ ἀγροτῶν, κόμματος, κράτους καὶ ἀγροτῶν καὶ ἡ ἀγροτιά προχωρεῖ στὴν ἐπαναστατικὴ ἰδεολογία τῆς ἐργατικῆς τάξης.

β) Τὸν χειμῶνα τοῦ 1917—1918 οἱ ἀγρότες, ὑποστηριζόμενοι ἀπὸ τὴν Σοβιετικὴ ἐξουσία, παίρνουν γιὰ λογαριασμὸ τους τὸ μεγαλύτερο μέρος ἀπὸ τὴν γῆ τῶν γαιοκτημόνων, τοῦ κράτους καὶ τῆς ἐκκλησίας. Οἱ ἐχτάσεις αὐτές, πού ἀντιπροσωπεύουν κοντὰ στὸ 50% τῆς καλλιεργήσιμης γῆς, διανέμονται μεταξὺ τῶν οἰκογενειῶν τῶν χωριῶν γιὰ νὰ καλλιεργηθοῦν ἀτομικά. Ἔτσι παρόλο πού ἡ ἀγροτιά δὲν εἶναι ἀκόμα ἔτοιμη νὰ προσχωρήσει στὴν ἀνάγκη τῆς κολλεχτιβοποίησης, ὡστόσο συνδέεται πιὸ στενὰ μὲ τὴν ἐργατικὴ τάξη καὶ τὸ κόμμα τῆς. Στὰ 1919 «τὰ 96,8% τῶν καλλιεργουμένων ἐκτάσεων βρίσκονται στὰ χέρια τῶν ἀγροτῶν, πού τὶς καλλιεργοῦσαν ἀτομικά, 0,5% καλλιεργοῦνταν ἀπὸ τὶς ἀγροτικὲς κοπερατίβες καὶ 2,7% ἀπὸ κρατικὰ ἀγροχτήματα. Ἡ ἀγροτικὴ ἐπανάσταση εἶχε, λοιπὸν τὸν χαρακτήρα ἐνὸς δημοκρατικοῦ μετασχηματισμοῦ καὶ ὄχι ἐνὸς σοσιαλιστικοῦ μετασχηματισμοῦ.

γ) Ἀπὸ τὸν Ἰούλιο τοῦ 1918 καταβάλλεται προσπάθεια νὰ ἀναπτυχθοῦν οἱ φτωχοὶ ἀγρότες, πού ὑπῆρχαν ἀκόμα, εἰς βάρος τῶν πλουσίων χωρικῶν, πράγμα πού πετυχαίνει νὰ δυναμώσει τὴν ταξικὴ πάλη στὴν ὑπαιθρο καὶ νὰ δώσει ἀκόμα μιὰ ὄθηση στὴν ἐπαναστατικοποίηση τῶν ἀγροτῶν. Τὸ μπολσεβίκικο Κόμμα ὀδηγώντας πρὸς τὸν Σοσιαλισμὸ τὴν ἀγροτιά στηρίζεται κύρια στοὺς φτωχοὺς ἀγρότες, καὶ στοὺς ἀγροτοεργάτες. Μὲ τὴν καινούργια αὐτὴ ταχτικὴ, φτάνει καὶ τὸ τέλος τῆς ἀγροτικῆς Δημοκρατικῆς ἐπανάστασης καὶ μπαίνει στὴν πορεία ἀνάπτυξής της ἡ Σοσιαλιστικὴ — ἀγροτικὴ — ἐπανάσταση. Αὐτὸς εἶναι καὶ ὁ λόγος πού βοηθοῦνται τὰ πιὸ χαμηλὰ στρώματα τῆς ἀγροτικῆς νὰ ἀναπτυχθοῦν, γιατί εἶναι πάνω σ' αὐτὰ πού θὰ στηρι-

χτεί ή επανάσταση και ή προλεταριακή έξουσία.

δ) "Όταν στα 1918 ή άγροτική παραγωγή πέφτει κατακόρυφα, έξαιτίας διαφόρων παραγόντων με άποτέλεσμα τόν πληθωρισμό και την τεράστια ύψωση τών τιμών τών άγροτικών προϊόντων τó κόμμα τών μπολσεβίκων έγκαταλείπει την παλιά πολιτική, αντιμετωπίζει πιά την άγροτιά, όχι σαν ένα ένιαίο σύνολο, που σαν σύνολο ήταν ό φυσικός σύμμαχος του προλεταριάτου και επιβάλλει με διάταγμα (11 'Ιουνίου 1918) την συγκρότηση όργάνων έξουσίας διαφορετικών από τά Σοβιέτ τών άγροτών. Αυτά τά όργανα έξουσίας αποτελούνταν καθαρά από φτωχούς άγρότες. Με τó διάταγμα αυτό, όπως πίστευε ό Λένιν ή ταξική πάλη στην ύπαιθρο μπήκε πιά στην άποφασιστική της πορεία. Πραγματικά με τó μέτρο αυτό πραγματοποιήθηκε ή σύγκρουση μεταξύ φτωχών άγροτών και πλούσιων άγροτών. "Έτσι τó προλεταριάτο, όπως τονίζει ό Λένιν θεωρείται πιά ό πιό πιστός σύμμαχος τής φτωχής άγροτιάς.

«...Άποφασίσαμε να διαιρέσουμε την ύπαιθρο... Οί εργάτες πρόσφεραν και προσφέρουν την βοήθειά τους στους φτωχούς άγρότες, στον άγώνα έναντίον τών Κουλάκων. Στόν εμφύλιο πόλεμο που έχει ανάψει στην ύπαιθρο, οί εργάτες βρίσκονται στο πλευρό τών πιό φτωχών άγροτών, όπως βρίσκονταν στο πλευρό τους όταν εφαρμόστηκε ό νόμος τών σοσιαλεπαναστατών για την κοινωνικοποίηση τής γής» Λένιν. Σ' άλλο έργο του «'Η Προλεταριακή 'Επανάσταση και ό άποστάτης Κάουτσκι» ό Λένιν τονίζει «...ή επανάσταση μπορεί πιά, να ξεπεράσει στην ύπαιθρο, τά άστικά όρια που μέχρι τότε, δεν είχε μπόρσει να ξεπεράσει».

ε) Με την ώρίμανση τών αντικειμενικών και ύποκειμενικών συνθηκών στην ύπαιθρο τó μπολσεβίκικο κόμμα πιστεύει, πως έφτασε ή ώρα τής συλλογικής έκμετάλλευσης τής άγροτικής γής και του μετασχηματισμού τών πολιτικών σχέσεων στο

χωριό. Δυστυχώς οί έπιτροπές τών φτωχών άγροτών, που έκφραζαν την καινούργια έξουσία στην ύπαιθρο δεν άπλώθηκαν σ' όλη την χώρα, μά παράμειναν περιορισμένες και αδύνατες με άποτέλεσμα να άποτύχει ή προσπάθεια αυτή.

(στ) Τó Μπολσεβίκικο κόμμα υίοθετεί την εισήγηση του Λένιν για στροφή προς τά μεσαία άγροτικά στρώματα με στόχο τόν σοσιαλιστικό μετασχηματισμό τής ύπαιθρου.

(ζ) 'Από τά τέλη του 1919 έμφανίζονται οί πρώτες άγροτικές κοινότητες (2100 άγροτικές κοινότητες) που αποτελούνται από φτωχούς και άχτήμονες άγρότες που όμως βρίσκονται ακόμα στο πρώτο στάδιο και είναι ελάχιστες.

Κοντά σ' αυτά έμφανίζονται τά Κολχόζ (Σοβιετικά άγροκτήματα), μια άλλη μορφή σοσιαλιστικής παραγωγής, τά όποια ιδρύονται από τó κράτος και όχι από τους ίδιους τους άγρότες». 'Ο σοσιαλιστικός τους χαρακτήρας έξαρτάται από τόν βαθμό τής πραγματικής τους έξάρτησης από τó κράτος τής διχτατορίας του προλεταριάτου» (Μπετελέμ: πιό πάνω έργο).

«Τέλος, έχτος από αυτές τις μορφές ύπάρχουν τά άρτέλ, δηλαδή κοπερατίβες παραγωγής καλύτερου τύπου, με συλλογική καλλιέργεια τών άγροτών που έξακολουθούν να αποτελούν άτομική ιδιοχτησία» (πιό πάνω έργο).

(η) Τόν Δεκέμβρη του 1919 τó 7ο συνέδριο τών Σοβιέτ άποφασίζει την συστηματοποίηση τών μέτρων έπίταξης τών άγροτικών προϊόντων, που είχε αρχίσει από προηγούμενα, σαν αναγκαίο μέτρο για την «επιβίωση τών στρατιωτών στο μέτωπο και τών έργατών στα έργοστάσια, που οί μερίδες τους σε τρόφιμα είναι ήδη ελάχιστες». Αυτό τó μέτρο χτυπά στο σύνολό τους όλες τις άγροτικές επιχειρήσεις, δυσχεραίνει τις σχέσεις άγροτών και προλεταριακής έξουσίας. Οί άγρότες παραδίδουν άπρόθυμα τά προϊόντα τους μια και τίποτε δεν παίρνουν για αντίλλαγμα. 'Η συμμαχία και οί πολιτικές σχέσεις άγροτιάς και έργα-

τικῆς τάξης παθαίνουν τὸ σοβαρότερο ρίγμα, ἐνῶ ἡ ἀγροτική παραγωγή πέφτει κατακόρυφα. Ἔτσι, ἐνῶ ἡ προλεταριακὴ ἐξουσία ἀντιμετωπίζει τὰ στρατεύματα «τῶν λευκῶν καὶ τῶν ἐπεμβασιῶν» ξεσποῦν στὰ 1920—21 μεγάλες ἀγροτικὲς ἐξεγέρσεις. Μόνο μετὰ τὴν νίκη τοῦ προλεταριακοῦ κράτους ἐνάντια στοὺς πιὸ πάνω, αὐτὸ γίνεται ἱκανὸ νὰ διορθώσει τὴν πολιτικὴν του.

(θ) Τὸν Μάρτη τοῦ 1921, ὕστερα ἀπὸ ἐπίμονες προσπάθειες τοῦ Λένιν ἀρχίζει ἡ διόρθωση τῆς πολιτικῆς αὐτῆς. Στὰ πλαίσια τῆς προσπάθειας αὐτῆς ἐπιτρέπεται στοὺς ἀγρότες ἡ ἐλεύθερη διάθεση τῶν προϊόντων τους, γιὰ νὰ σωθεῖ ἡ χώρα ἀπὸ τὴν πείνα καὶ τὴν οἰκονομικὴ ἐξαθλίωση. Ἔτσι ἡ ἀγροτιὰ ἐπανέρχεται στὴν ἐλεύθερη ἐμπορικὴ συναλλαγὴ καὶ στὴν «ἐμπορευματικὴ κυκλοφορία». Αὐτὲς οἱ ἀλλαγὲς ἀποτελοῦν καὶ τὴν ἀρχὴ τῆς υἱοθέτησης τῆς ΝΕΠ ποὺ ἀναφέραμε πιὸ πρὶν.

(ι) Ἀκολουθεῖ ἡ «Νέα οἰκονομικὴ πολιτικὴ», ΝΕΠ, ποὺ εἶδαμε πιὸ πρὶν μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐπαναφορὰ στὴν οὐσία τῶν καπιταλιστικῶν σχέσεων παραγωγῆς στὸν μεγαλύτερο βαθμὸ, τὴν ἐπανεμφάνιση τῆς ἀστικῆς καὶ μικροαστικῆς ἀγροτιᾶς, τοῦ ἐλεύθερου ἐμπορίου καὶ τῶν ἐμπορευματικῶν σχέσεων παραγωγῆς.

Διατρέξαμε μὲ συντομία τὴν ἱστορικὴ ἐξέλιξη τῆς ἀντίφασης ποὺ ἔτρεφε μέσα της ἡ Σοβιετικὴ κοινωνία στὸ ἀγροτικὸ πρόβλημα, γιὰ νὰ φανοῦν, ἔστω σχεδιαγραμματικά, οἱ σοβαρὲς καὶ πολλὲς φορὲς ἀγεφύρωτες ἐπιθέσεις τῆς ἀγροτιᾶς καὶ τῆς Σοσιαλιστικῆς κοινωνίας, τὰ μέγала προβλήματα στὸ δύσκολο ἔργο τοῦ περάσματος τῆς ἀγροτιᾶς στὴν προλεταριακὴ ἰδεολογία καὶ πολιτικὴ. Ἀπὸ τὴν ἄλλη φάνηκε ἡ ἀσταμάτητη προσπάθεια τοῦ προλεταριακοῦ κράτους καὶ τοῦ κόμματος τῶν Μπολσεβίκων, πάντα ἀνάλογα μὲ τὶς ἀντικειμενικὲς συνθηκὲς καὶ ἀνάγκες νὰ θεραπεύσει τὴν

κατάσταση αὐτή. Ἐμπνευστὴς καὶ πρωταρχικὸς συντελεστὴς ὅλης αὐτῆς τῆς προσπάθειας στάθηκε πάντα ὁ Λένιν. Εἶναι οἱ δικές του εἰσηγήσεις καὶ οἱ δικές του ἀπόψεις ποὺ υἱοθετοῦνταν πάντα ἀπὸ τὰ Σοβιέτ καὶ τὸ κράτος.

Δυστυχῶς μὲ τὸν θάνατο τοῦ Λένιν (διατηρεῖτο ἀκόμα ἡ ΝΕΠ) ὅλες αὐτὲς οἱ προσπάθειες, οἱ ἐπιθυμίες καὶ οἱ στόχοι τῆς διχτατορίας τοῦ προλεταριάτου ἔμειναν, χωρὶς τὴν φωτισμένη κεφαλὴ ποὺ τὶς καθοδηγοῦσε. Τὰ μεταγενέστερα σχέδια καὶ μέτρα τοῦ μπολσεβίκικοῦ κόμματος, κατόρθωσαν νὰ περιορίσουν καὶ νὰ ξεπεράσουν ὡς ἓνα βαθμὸ τὶς ἀντιθέσεις καὶ τὰ προβλήματα αὐτά, ὅμως διατηρήθηκαν (οἱ ἀντιθέσεις) σ' ὅλη τὴν μετέπειτα πορεία, ἐνῶ τὸ πέρασμα τῆς ἀγροτιᾶς στὴν Σοσιαλιστικὴ ἐπανάσταση, ὑποσκαπτόταν συνεχῶς καὶ ἀπὸ ἄλλους παράγοντες ποὺ θὰ δοῦμε πιὸ κάτω, μέχρι ποὺ ἡ κατάληψη τῆς ἐξουσίας ἀπὸ τοὺς ρεβιζιονιστὲς, ἔδωσε στίς ἀντιθέσεις αὐτὲς τὴν γερὴ σπρωξιὰ γιὰ τὴν ἀνάπτυξή τους, μὲ ἀποτέλεσμα σήμερα νὰ ὑπάρχει στὴν ΕΣΣΔ, ἓνα τεράστιο χάσμα ἀνάμεσα στὸ χωριὸ καὶ τὴν πόλη, ἀνάμεσα στὴν ἐργατικὴ τάξη, τὴν ἐργατικὴ ἰδεολογία καὶ πολιτικὴ ἀπὸ τὴν μιὰ καὶ στὴν ἀγροτιὰ ἀπὸ τὴν ἄλλη. Ἀποτέλεσμα, νὰ ἀναβιώσουν καὶ νὰ ἀναπτυχθοῦν τὰ εὐπορα ἀστικοαγροτικὰ στρώματα, νὰ θεριέψει ἡ ἐμπορευματικὴ παραγωγή, νὰ ἀπομακρυνθεῖ ἡ ἀγροτιὰ ἀπὸ τὴν ἐπαναστατικὴ ἰδεολογία καὶ πολιτικὴ, μὲ λίγα λόγια νὰ παλινρθωθεῖ ὁ καπιταλισμὸς στὴν ὑπαιθρο. Χαρακτηριστικὸ παράδειγμα σ' αὐτὴ τὴν πραγματικότητα εἶναι πῶς σήμερα ἡ ἐλεύθερη παραγωγή καὶ ὁ ἐλεύθερος κλῆρος προμηθεύουν τὸ 60% τῶν λαχανικῶν καὶ τὸ 80% τῶν φρούτων στὴν ἀγορά, ἐνῶ οἱ ἄλλοι τομεῖς ἀγροτικῆς παραγωγῆς δὲν πᾶν πίσω.

(Συνεχίζεται)

ΕΝΑΣ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΗΣ

Ἐχτύπωση Κ. ΜΑΚΡΙΔΗΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ Κ. Κ. Κύπρου